

АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА
АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА
ЗА 2010 ГОДИНА

Отчетният доклад за дейността на Апелативния съд – Варна и съдилищата от апелативния район – Варна за 2010 година е изготвен в съответствие с изискванията на Висшия съдебен съвет по Протокол №1 от 11.01.2010 г. и по Протокол №44 от 13.12.2010 г. от заседанията на Комисията по правни въпроси, съгласно дадените указания с писмо на Висш съдебен съвет - Комисия по правните въпроси с писмо изх.№ 11-03-1239 от 14.12.2010 година. Публикуван е в интернет страницата на Варненския апелативен съд в съответствие с изискванията на чл. 5, ал. 2 от Закона за съдебната власт и Решение по Протокол № 8/07г. на ВСС. Към доклада са изготвени и приложени отчети за дейността на съда през 2010 година, съгласно утвърдените образци от ВСС.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Движение на делата в Апелативния съд

1. Брой дела за разглеждане към 01.01.2010 г. – стр.1
2. Брой на свършените дела – стр.4
3. Брой на решенията по същество дела – стр.8
4. Резултати от въззивната проверка – стр.9
5. Резултати от касационна проверка – стр.11
6. Средна натовареност – стр.13
7. Обобщена информация за окръжните съдилища – стр.15
8. Обобщен анализ за районните съдилища – стр.27

II. Наказателно отделение – стр.34

III. Гражданско отделение – стр.56

IV. Търговско отделение – стр.79

V. Административно ръководна дейност – стр.103

1. Кадрово обезпечение – стр.103
2. Съдебна администрация – стр.104
3. Квалификация – стр.108
4. Материална и финансова обезпеченост – стр.109
5. Техническа обезпеченост и инфор.осигуряване – стр.111
6. Квалификация на магистрати – стр.114
7. Предложения – стр.116 и стр.118
8. Ревизионна дейност – стр.117

Приложение: статистически отчети

I. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В АПЕЛАТИВНИЯ СЪД

1. Брой дела за разглеждане към 01.01.2010г., новообразувани, останали несвършени от предходен период.

През 2010 година, във Варненския апелативен съд са разгледани общо 1971 дела – наказателни, граждански, търговски.

През последните три години броят на постъпилите дела е, както следва:

- 2008 година – 1709 бр.
- 2009 година – 1676 бр.
- 2010 година – 1870 бр.

В Наказателно отделение постъпилите наказателните дела са:

- 2008 година – 523 дела, от тях 180 са въззивни наказателни дела, а частните наказателни са 343
- 2009 година – 457 дела, от тях въззивни наказателни от общ характер 193, а частните наказателни са 264.
- 2010 година – 492 дела, от тях въззивни наказателни от общ характер 185, а частните наказателни са 307.

От тези данни е видно, че общият брой на новообразуваните наказателните дела се е увеличил в сравнение с предходната година с 35 бр.

По отношение на делата от общ характер има намаление в сравнение с 2009 година, но намалението е минимално – с 8 бр. дела. При частните наказателни дела се наблюдава увеличение с 43 бр., което увеличение е чувствително.

През изследвания тригодишен период в Гражданското отделение постъпилите дела са, както следва:

- 2008 г. – общо 612 дела, от които въззивни граждански са 261, частни граждански дела - 323 и 28 касационни трудови дела.
- 2009 г. – общо 582 дела, от които въззивни граждански са 207, частни граждански дела – 375
- 2010 г. – общо 685 дела, от които въззивни граждански са 231, частни граждански дела – 454.

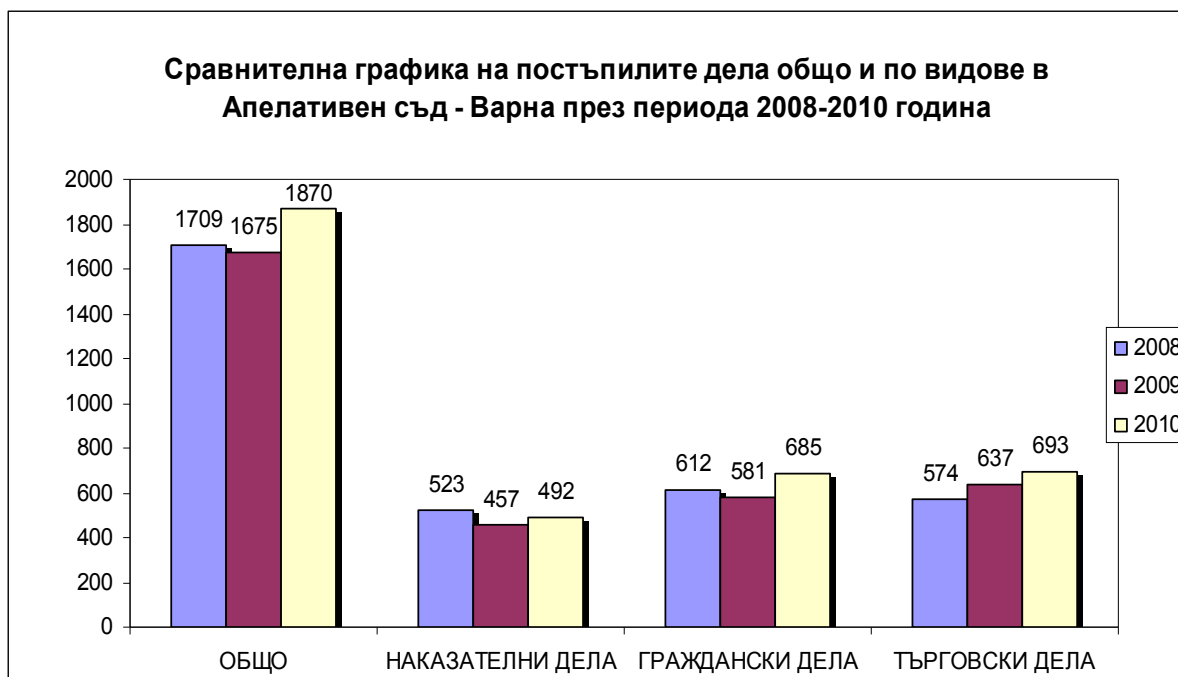
В гражданската колегия е налице тенденция на увеличение, както на общия брой на новообразуваните дела, така и при въззивните и частни граждански дела, в сравнение с предходните години.

През последните три години в Търговското отделение постъпилите дела са, както следва:

- 2008 г. - 574 дела, от които 233 въззивни, 316 частни търговски дела и 25 касационни трудови дела.
- 2009 г. – 637 дела, от които въззивни търговски 215 и частни търговски дела – 422 бр.
- 2010 г. – 693 дела, от които въззивни търговски 264 и частни търговски дела – 429 бр.

Същата тенденция на увеличение се наблюдава и при търговските дела, както на въззивните, така и при частните дела, в сравнение с предходните години.

За всички отделения на Варненски апелативен съд се наблюдава тенденция на увеличение на новообразуваните дела през 2010 година, в сравнение с предходните години.

Броят на несвършените дела към 01.01.2010 г. е 101 дела, от които 44 наказателни дела, 35 граждански, 22 търговски. Към края на 2010 г. броят на несвършените дела вече е 160. От тях 39 наказателни дела, 57 граждански и 64 търговски дела.

Броят на висящите в края на годината наказателни дела е намалял в сравнение с предходната година, докато в гражданско и особено в търговско отделение се е увеличил.

В самия край на отчетната година са постъпили много дела, особено търговски, на който факт се дължи и по-големия брой висящи дела, в сравнение с предходната година.

Налице е тенденция на намаление на висящите наказателни дела и тенденция на увеличение при гражданските и особено при търговските дела.

Броят на постъпили и свършени дела по жалби за бавност в анализирания тригодишен период е:

- 2008 г. – 20 бр.
- 2009 г. – 22 бр.
- 2010 г. – 18 бр.

Броят на жалбите за бавност е устойчив, като през отчетната година се наблюдава намаление.

През 2008 г. е постъпило само едно искане по ЗСРС, което беше уважено, след което постъпи и искане за унищожаване на събраните данни.

През 2009 г. няма постъпили искания по ЗСРС.

През 2010 г. са постъпили искания за СРС спрямо две лица, но с различни способности, поради което броят на исканията възлиза на 14, които към настоящия момент са унищожени. За едно от лицата, информацията е използвана за изготвяне на ВДС.

2. Брой свършени дела в края на годината / през анализирания период от време /.

- Свършените дела в края на 2008 г. са 1875
- През 2009 г. са свършени 1723 дела
- През 2010 г. са свършени 1811 дела

Средно годишно в последните три години са свършвани по 1803 дела.

Налице е тенденция на увеличение броя на свършените дела, както по отношение на средно годишно решаваните дела за последните три години, така и с предходната 2009 година.

Свършените наказателни дела:

- 2008 г. – 545 дела, от които въззивни наказателни - 188 и частни наказателни дела 375.
- 2009 г. – 462 дела, от които въззивни наказателни – 192 и частни наказателни 270
- 2010 г. – 497 дела, от които въззивни наказателни – 188 и частни наказателни 309.

Налице е тенденция на увеличение на общия брой свършени наказателни дела, в сравнение с предходната година. При въззивните наказателни дела се забелязва тенденция на намаление, която е незначителна – с 4 дела, а при частните наказателни дела се наблюдава чувствително увеличение през последната 2010 година – с 39 дела.

Свършени само граждански дела:

- 2008 г. – 697 дела, от които въззивни граждански – 283, частни граждански 322 и касационни трудови дела - 92.
- 2009 г. – 585 дела, от които въззивни граждански – 214 и частни граждански 371 бр.
- 2010 г. – 663 дела, от които въззивни граждански – 213 и частни граждански 450 бр.

Налице е увеличение на свършените общо гражданските дела, както спрямо средно годишно решаваните /648 бр./ дела през

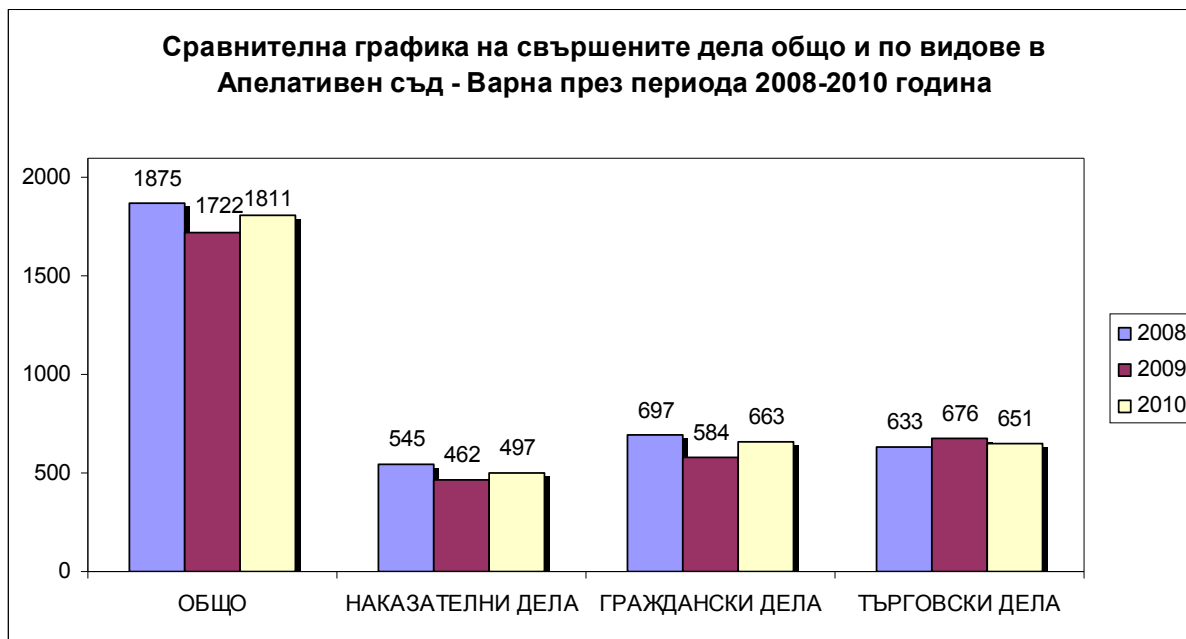
последните три години, така и спрямо частните граждански дела, при които увеличението е чувствително и най-голямо за последните три години. За въззивните дела е налице тенденция на устойчивост, в сравнение с предходната година.

Свършени търговски дела:

- 2008 г. – 633 дела, от които въззивни търговски – 254, частни търговски дела - 306 и касационни трудови – 73;
- 2009 г. – 676 дела, от които въззивни търговски – 237 бр. и 439 бр. частни търговски дела.
- 2010 г. – 651 дела, от които въззивни търговски – 232 бр. и частни търговски дела – 419 бр.

При търговските дела е налице тенденция на устойчивост, като се има предвид броя на средно решаваните през последните три години /653/, както и броя на въззивните търговски дела, които бележат устойчивост, с тенденция на леко намаление - с 5 броя и с 20 при частните, в сравнение с предходната година. Чувствително е увеличението в сравнение с 2008 година.

За наказателните и граждански дела се наблюдава тенденция на увеличение на броя на свършените дела, докато в търговското отделение се наблюдава леко намаление на броя на свършените дела.

Решени дела в 3-месечен срок

- През 2008 г. решените в 3-месечен срок дела са 1710, което представлява 91 % .
- През 2009 г. решените в 3-месечен срок дела са 1571, което представлява 91 %
- През 2010 г. решените в 3-месечен срок дела са 1679, което представлява 93 % от свършените дела.

Налице е тенденция на подобряване на този показател с два пункта, което сочи на подобряване работата на съдиите в Апелативния съд относно срочното изготвяне на съдебните актове

Решените в тримесечен срок наказателни дела са 427, което представлява 86 % от свършените. От тях 125 дела са въззивни наказателни, което представлява 66% и ЧНД - 302, което възлиза на 98%.

Решенията в тримесечен срок граждански дела са 646, което представлява 97 % от общо свършените граждански дела. От тях въззивни граждански са 197, или 92 %, частните граждански дела са 439 броя, което е 100 %. Решенията жалби за бавност са 10, или 100 %.

Има значително подобрене относно този показател, който е увеличен с три пункта в сравнение с предходната година /от 94% на 97%/, както при въззивните дела от 86% на 92% ,или с шест пункта, както и при частните, които са решени 100 % в тримесечен срок.

Решенията в тримесечен срок търговски дела са 606, което представлява 93 %. От тях въззивни търговски дела са 187, или 81 %, частни търговски дела са 411, или 100 %. Решенията жалби за бавност са 8, или 100 %.

Подобрение по този показател има и в търговското отделение с два пункта от 91% на 93%, за въззивните търговски дела от 75 % на 81%, или има завишение с шест пункта.

3. Брой на решенията дела по същество, анализ по видове.

През отчетния период са решени по същество общо 1584 дела, от които 563 въззивни, 1003 частни и 18 жалби за бавност.

От тях по същество са решени общо 479 наказателни дела, от които въззивни наказателни 181 и ЧНД 298 дела.

Гражданските дела, решени по същество са 538, от които въззивните граждански са 180 дела, частните гр.дела са 348, жалби за бавност 10.

Търговските дела, решени по същество са 567, от които въззивните търговски са 202, частни търговски дела - 357, жалби за бавност - 8.

4.Брой на потвърдените, изменени, отменени, обезсилени, изцяло отменени и постановени нови съдебни актове, върнати за ново разглеждане. Резултати от въззивната проверка.

От всички решени дела са потвърдени **317 дела**, което представлява **56.30 %** спрямо общо решените въззивни дела по същество /563/

Наказателни - **111 дела**, което представлява 61.32 % спрямо решените въззивни наказателни дела по същество /181 бр./.

Граждански – **100 дела**, което представлява 55.55 % спрямо решените възз. граждански дела по същество /180/.

Търговски - **106 дела**, което представлява 52.47 % спрямо решените въззивни търговски дела по същество /202/.

Броят на изменените дела общо е 157 дела, което представлява **27.88 %** спрямо общо решените по същество въззивни дела /563/.

От наказателните дела са изменени 44, или 24.30 %.

От гражданските дела са изменени 45, или 25 % .

Търговските дела са изменени 68, или 33.66 % спрямо решените по същество въззивни дела.

Отменени са общо 58 дела, което спрямо решените по същество въззивни дела представлява **10.30%**, от които:

Наказателни – 8 дела, което представлява 4.41 %,

Граждански – 28 дела, което представлява 15.55 %

Търговски - 22 дела, което представлява 10.89 % .

От решените въззивни дела по същество **са отменени, обезсилени и върнати за ново разглеждане общо 31 дела**, което представлява 5.50 %, от които:

Наказателни - 18 дела, което представлява 9.94 %.

Граждански дела – 7 бр., което представлява 3.88 %

Търговски дела - 6, което представлява 2.97 %

От общо свършените 633 въззивни дела **70 са прекратените, което представлява 11.05 %** , от които:

- наказателни са 7 бр., което представлява е 1.10 %,

- гражданските са 33, което представлява 5.21 % ,

- търговските са 30, което е 4.73 %.

От общо **насрочените 945** дела през отчетния период са **отложени 109 дела**, което представлява 11.53 %, от които:

Наказателни - 449 насрочени - отложени 30 дела, или 6.68 %.

Граждански - 219 насрочени - отложени 22, или 10.04 %.

Търговски - 277 насрочени - отложени 57 дела, или 20.57 %.

Сравнително niskият процент на отложените наказателни и граждански дела е едно добро постижение. То е свидетелство за предварителната задълбочена проверка на делата от страна на съдиите и служителите. При търговските дела процентът на отложените дела е свързан с тяхната специфика.

5.Брой обжалвани и протестирани дела – резултати от касационна проверка. Отменени съдебни актове:

Общо обжалваните през отчетния период дела са 504, от които 339 са въззивни дела и 165 частни дела.

От тях въззивни наказателни са 107 дела, 216 дела са граждански, от които 114 въззивни и 102 частни граждански дела. Обжалвани са 181 търговски дела, от които въззивни търговски са 118 и 63 частни търговски дела.

Резултати от касационна проверка на делата, върнати през отчетния период:

От обжалваните и върнати 472 дела при касационната проверка са **потвърдени общо 378 дела, което представлява 80.08 %** от общо обжалваните и върнати през отчетния период дела.

От тях **68 наказателни дела**, което представлява 65,38 % спрямо обжалваните и върнати 104 наказателни дела.

Потвърдени са **147 граждански дела**, което е 80.32 % от обжалваните и върнати 183 дела.

Потвърдени са **163 търговски дела** от обжалваните и върнати общо 185, което представлява 88.10%.

Броят на делата по които **са изменени съдебните актове е 46, което представлява 9.74%** от обжалваните и върнати дела през отчетния период. От тях наказателните са 17, или 16,34%, граждански 20, което представлява 10.92 % и търговски дела 9, което е 4.86 %.

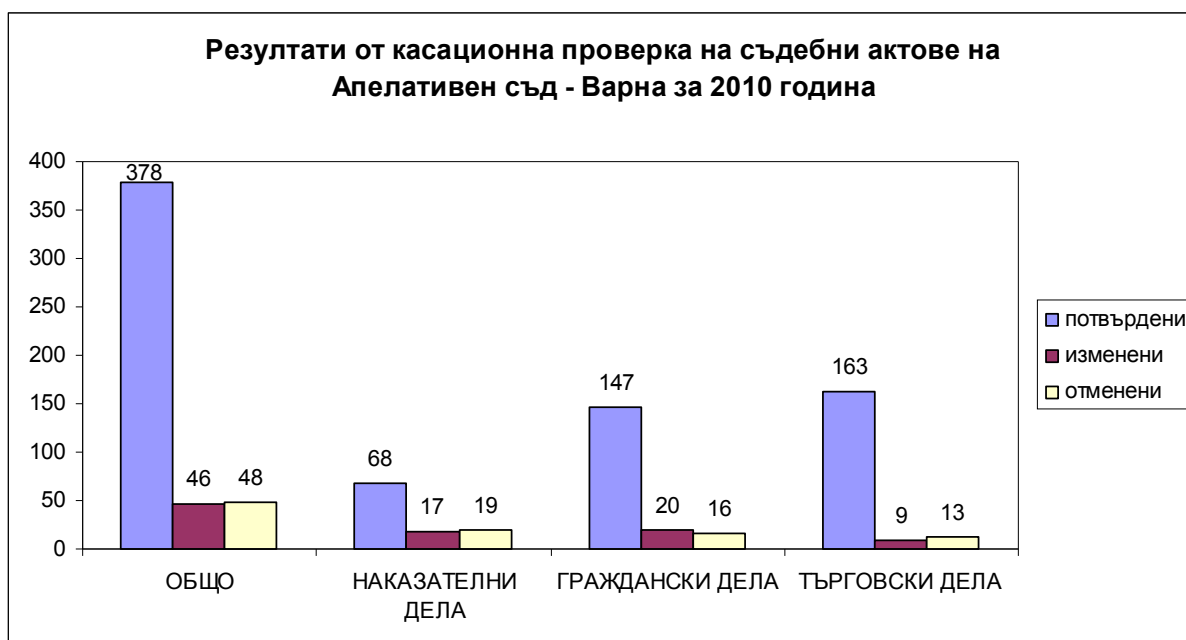
Броят на **отменените общо дела е 48**, което представлява **10.16%** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период

Отмените наказателни дела са 19, което представлява **18,26 %**.

Отменените граждански дела са 16, или **8.74 %**

Отменените търговски дела са 13, или **7.02 %**.

Високият процент на потвърдените дела от всички видове и сравнително ниските проценти на отменените при гражданско и особено търговско отделение - **7.02 %**, свидетелстват за много добро качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

Причините за отмяна и връщане на наказателните дела са:

- съществени нарушения на процесуални правила, водещи до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или другите страни по делото.

Основанията за отмяна изцяло или обезсилване на съдебните актове по търговски дела могат да се групират в две групи :

- неправилно приложение на материалния закон и
- допуснати съществени процесуални нарушения.

Най-чести причини за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане по граждански дела са:

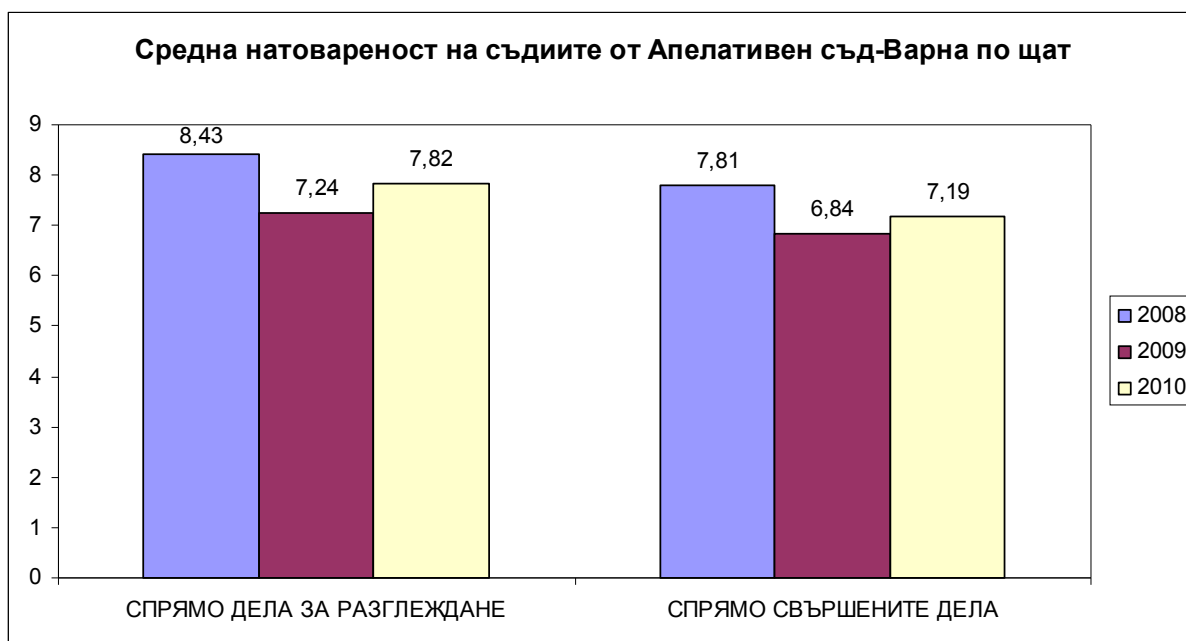
- съществено нарушение на съдопроизводствени правила;
- неправилно тълкуване и прилагане на закона.

6.СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ В АС.

Средната натовареност по щат е както следва:

Спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

- 2008 г. – 8.43   - 7.81
- 2009 г. – 7.24   - 6.84
- 2010 г. – 7,82   - 7,19

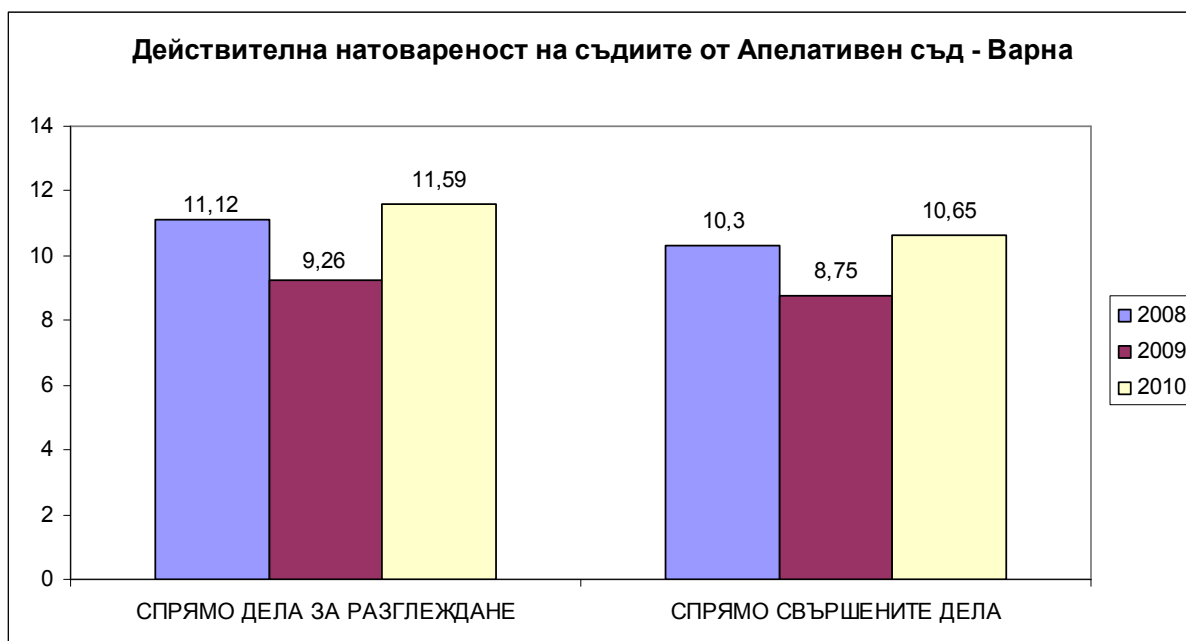

През отчетния период отсъства продължително по болест съдия от търговско отделение, който беше заместван периодично от командирован съдия. Въпреки това през 2010 г. средната натовареност по щат се е увеличила, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.,

Действителна натовареност спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

- 2008 г. – 11.12 -10.30
- 2009 г. - 9.26 - 8.75
- 2010 г. - 11,59 - 10,65

По натовареност по щат на съдиите, Варненският апелативен съд е след Софийския апелативен съд, както спрямо делата за разглеждане – 8,2 броя, при средна за страната натовареност 7.22 броя, така и спрямо свършените дела – 6.86 броя при средна за страната 5.71 броя. По Действителна натовареност спрямо броя на делата за разглеждане,

Варненският апелативен съд е след Софийския апелативен съд – 12.3 броя дела месечно на един съдия, при средна за страната 8.66 броя. Спрямо свършените дела, Варненският апелативен съд е на първо място пред всички апелативни съдилища в страната – 10.29 броя месечно на един съдия, при средна за страната 6.89 броя. От тези данни е видно, че натовареността на варненските съдии, както по щат, така и действителната натовареност е по-висока от средната за страната. Тази констатация е направена по статистически данни на ВСС за първото полугодие на 2010 г.

От тези данни е видно, че действителната натовареност за 2010 година, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела е най-висока за последните три години.

7.ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА В РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА

/сравнителен анализ за изследвания тригодишен период /

Постъпили за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район:

- 2008 г. - 133 съдии са разглеждали 16188 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район е била 122 дела.
- 2009 г. – 138 съдии са разглеждали 15904 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район възлиза на 115 дела.

- 2010 г. – 144 съдии са разглеждали 16918 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район възлиза на 117 дела.

Средно за изследваните три години в окръжните съдилища делата за разглеждане са 16337, като средната натовареност на един съдия от окръжен съд е 118 дела.

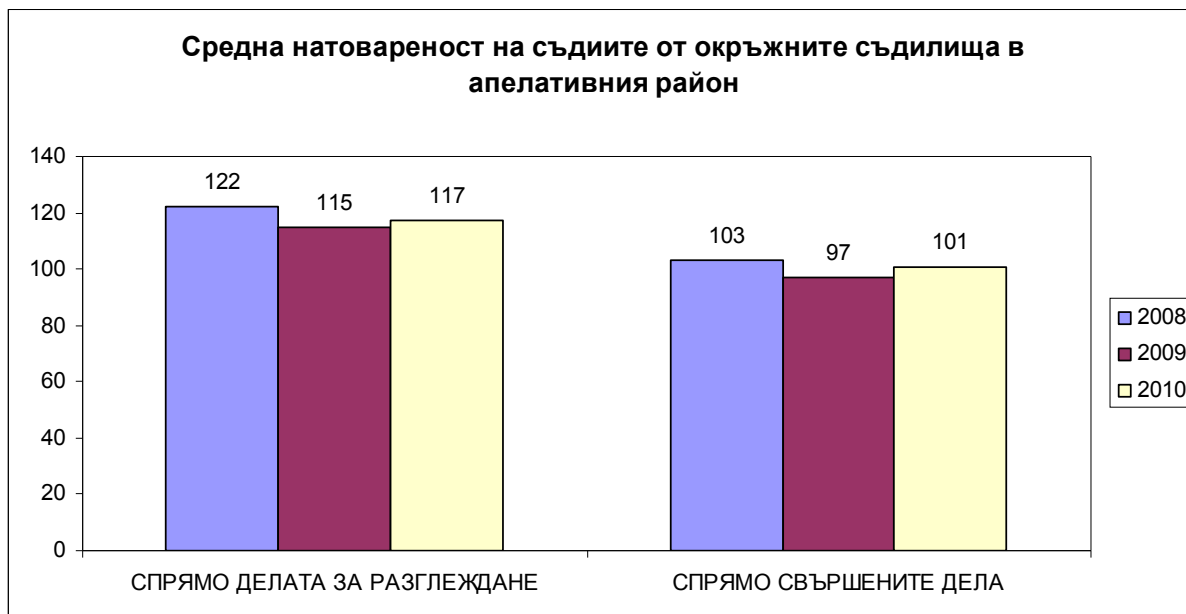
Налице е тенденция на увеличение броя на общо постъпилите за разглеждане дела, в сравнение с предходната 2009 г.

Свършени дела в окръжните съдилища от Апелативния район са:

- 2008 г. - свършени общо 13670 дела от 133 съдии, или средната натовареност на един съдия от ОС е 103 дела.
- 2009 г. – свършени общо 13432 дела от 138 съдии, или средната натовареност на един съдия от ОС е 97 дела.
- 2010 г. – свършени общо 14603 дела от 144 съдии, или средната натовареност на един съдия от ОС е 101 дела

Средно за изследваните три години от окръжните съдилища са свършени 13902 дела, като средната натовареност на един съдия от окръжен съд е по 100 дела.

Налице е тенденция на леко увеличение на делата, които средно са свършвани от един съдия, в сравнение с предходната 2009 година.

По окръжни съдилища данните за средната натовареност на съдиите са следните:

На първо място по натовареност е Варненския окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

2008 г. – 9031 дела

2009 г. – 8791 дела

2010 г. – 9262 дела

Броят на съдиите през 2008 г. 53 съдии, през 2009 г. – 56 съдии и през 2010 г. – 63 съдии.

Средната натовареност на един съдия по този показател дела за разглеждане е 170 дела през 2008 г., 157 дела през 2009 г. и 147 дела през 2010 г. От тези данни е видно, че има намаление на делата за разглеждане, но само с 10, в сравнение с 2009 г. Окръжните съдии от този съд са най-натоварени по този показател за Апелативния район.

Средната натовареност по показателя дела за разглеждане е 118 дела средно годишно, а за ВОС е 147 дела за 2010 г.

Свършени дела:

2008 г. – 7407 дела

2009 г. – 7195 дела

2010 г – 7769 дела

Налице е обща тенденция за увеличение броя на свършените дела, като най-голям брой дела са свършени през отчетната година.

Средната натовареност на един съдия по този показател е по 140 дела за 2008 г., 128 дела за 2009 г. и 123 дела за 2010 г., или е налице тенденция за намаление броя на делата, но само с 5 дела.

На второ място по показателя дела за разглеждане е Добричкия окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

2008 г. – 2565 дела

2009 г. - 2491 дела

2010 г. – 2309 дела

Броят на съдиите, разглеждали делата през трите години е постоянен – 21 съдии. Средната натовареност на съдиите от ОС Добрич е както следва: 122 дела за 2008 г., 119 дела за 2009 г. и 110 дела за 2010 г.

Налице е тенденция за намаление броя на делата за разглеждане.

Свършени дела:

2008 г. – 2237 дела

2009 г. – 2183 дела

2010 г. – 2045 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд спрямо свършените дела е 107 дела за 2008 г. , 104 дела за 2009 г. и 97 дела за 2010 г. Налице е тенденция за намаление броя на делата.

На трето място е Шуменския окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

2008 г. – 1692 дела

2009 г. – 1861 дела.

2010 г. – 2131 дела

Делата са разглеждани от 19 съдии през 2008 г. и от 17 през 2009 г. и 2010 г. Средната натовареност на съдия от ОС е 89 дела през 2008 г., 109 дела през 2009 г. и 125 дела през 2010 г. От тези данни е видно, че броят на делата се е увеличавал през годините, а съдиите, които са ги разглеждали са по-малко, поради което се е повишила средната натовареност на съдиите от ОС Шумен.

Свършени дела:

2008 г – 1465 дела

2009 г – 1642 дела

2010 г. – 1904 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд спрямо свършените дела е 77 дела за 2008 г., 97 дела за 2009 г. и 112 дела за 2010 г. През отчетната година има значително завишаване броя на свършените дела в сравнение с предходните години, а също така и на

средната натовареност на един съдия, поради намаляване и на броя на съдиите.

На четвърто място е Силистренски окръжен съд, със следните данни:

Постъпили дела за разглеждане:

2008 г. - 920 дела

2009 г. - 983 дела

2010 г. – 1188 дела

Делата са разглеждани от 14 съдии през 2008 г., 16 през 2009 г. и 15 съдии през 2010 г. Средната натовареност е от 66 дела през 2008 г., 61 дела през 2009 г. и 79 дела през 2010 г.

Свършени дела:

2008 г. – 808 дела

2009 г. – 853 дела

2010 г. – 1063 дела

Средната натовареност за свършени дела на един съдия от този съд е 58 дела за 2008 г., 53 дела за 2009 г. и 71 дела за 2010 г. В този съд има увеличение на броя на постъпилите дела за разглеждане и на свършените дела, както и на средната натовареност.

На пето място е Разградския окръжен съд:

Постъпили дела за разглеждане:

2008 г. - 1013 дела

2009 г. - 912 дела.

2010 г. – 1107 дела.

Тези дела са разглеждани от 12 съдии през 2008 и по 14 съдии през 2009 г. и 2010 г. Средната натовареност на съдиите от този съд е, както следва: по 84 дела през 2008, 65 дела през 2009 г. и 79 дела през 2010 г. От тези данни е видно, че се е увеличил, както броят на делата за разглеждане, така и средната натовареност на един съдия, в сравнение с предходната година.

Свършени дела:

2008 г. – 879 дела

2009 г. – 784 дела

2010 г. – 979 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд по този показател е 73 дела за 2008 г., 56 дела за 2009 г. и 70 дела през 2010 г. Налице е тенденция за увеличение броя на свършените дела през годините и увеличение на броя на средно свършените дела от един съдия, в сравнение с предходната 2009 година.

На шесто място е Окръжния съд -Търговище:

Постъпили дела за разглеждане:

2008 г – 967 дела

2009 г. – 866 дела.

2010 г. – 921 дела

Броят на съдиите през тези три години е бил 14 и средно годишно всеки съдия е разглеждал през 2008 – по 69 дела, 62 – през 2009 г. и по 66 дела през 2010 г.

Налице е тенденция на увеличение, както на броя на постъпилите дела за разглеждане, така и на средната натовареност на един съдия, в сравнение с предходната година.

Свършени дела:

2008 г. – 874 дела

2009 г. – 775 дела

2010 г. – 843 дела

Средната натовареност на един съдия от ОС - Търговище по този показател е 62 дела за 2008 г., 55 дела за 2009 г. и 60 дела за 2010 г.

По този показател също е налице тенденция на увеличение броя, както на свършените дела, така и на средната натовареност на един съдия в сравнение с предходната година.

От горните данни е видно, че е налице тенденция на увеличение на делата за разглеждане, на свършените дела и на средната натовареност в сравнение с предходната година. За съдебните райони на Варна, Шумен и Силистра тази тенденция се отнася за последните три години. За съдебните райони на Разград и Търговище има увеличение, както на постъпилите дела за разглеждане, така и на свършените дела и на средната натовареност в сравнение с предходната 2009 година. За района на ОС - Добрич е налице тенденция на намаление, както на постъпилите за разглеждане дела, така и на свършените дела. По показателя средна натовареност ДОС е на трето място след Варненския и Шуменския окръжен съд.

От общо свършените от окръжните съдилища през 2008 г., в тримесечен срок са приключили 9 320 дела, или 68%.

През 2009 г. от общо свършените дела от окръжните съдилища в 3-месечен срок са свършени 10006 дела, което представлява 74.49 %.

През 2010 г. от общо свършените от окръжните съдилища в 3-месечен срок са свършени 12306, което представлява 84 %.

Завишаването с десет пункта показва, че има значително подобрене в този показател в работата на окръжните съдилища от Апелативния район.

По окръжни съдилища свършените в 3-месечен срок са, както следва:

Окръжен съд - Варна

2009 г.– 4734 дела , което представлява 66 %

2010 г. – 6212 дела, или 80 %

Окръжен съд - Добрич

2009 г. – 1773 дела, което представлява 81 %

2010 г. – 1700 дела, или 83 %

Окръжен съд - Шумен

2009 г. – 1403 дела, което представлява 85 %

2010 г. – 1748 дела, или 92 %

Окръжен съд - Силистра

2009 г.– 742 дела, което представлява 87 %

2010 г. – 972 дела, или 91 %

Окръжен съд - Разград

2009 г.– 674 дела, което представлява 86 %

2010 г. – 884 дела, или 90 %

Окръжен съд - Търговище

2009 г. – 680 дела, което представлява 88 %

2010 г. – 791 дела, или 94 %.

Налице е тенденция на увеличение процента на свършените в тримесечен срок дела, като най-добър резултат имат Търговище, следвани от ОС - Шумен, Силистра, Разград. Този показател се влияе, както от по-малкия брой на делата свършвани средно от един съдия, така и с наличието на повече зали за заседания в по-малките съдилища.

Окръжният съд – Варна, следван от ОС - Шумен и ОС - Добрич са работили с най-голяма средна натовареност.

През 2008 г. от общо свършените 4161 наказателни дела в окръжните съдилища, в тримесечен срок са свършени 3811 дела - 92 %.

През 2009 г. от общо свършените 4148 наказателни дела, в тримесечен срок са свършени 3846 дела, което представлява 93 %.

През 2010 г. от общо свършените 4906 наказателни дела, в тримесечен срок са свършени 4608, или 94 %.

От тези данни е видно, че има завишение на свършените наказателни дела, а също така и на процента на свършените в 3-мес.срок, които резултати са много добри за наказателното правораздаване в окръжните съдилища от апелативния район.

На първо място по този показател, с най-много свършени наказателни дела в 3-месечен срок са ОС - Шумен и Търговище – 96 %, следвани от ОС - Силистра 95 %, на следващо място ОС - Варна 94 %, ОС - Разград 92 % и ОС - Добрич – 88%.

През 2008 г. от общо свършените 5745 граждански дела, в тримесечен срок са свършени 3340 дела, или 58 %.

През 2009 г. са свършени 5924 граждански дела, от които 3953 в тримесечен срок, което представлява 67 %.

През 2010 г. са свършени 7057 граждански дела, от които в тримесечен срок 5569, или 79 %.

И при тези дела е налице чувствително завишение, както на броя на делата, така и на процента на свършените в 3-месечен срок с 12 пункта, което е едно много добро постижение за гражданското правораздаване.

За гражданските дела най-висок процент свършени дела в тримесечен срок има ОС - Търговище – 93 %, следван от ОС - Силистра и Разград – 91 % , ОС - Шумен - 87 %, Добрич – 81 % и ОС - Варна – 71 %.

И по този показател има значение, както средната натовареност на съдиите, която е най-голяма във ВОС, а така също и условията за работа, а именно наличието на повече съдебни зали в по – малките съдилища.

През 2008 г. от общо свършените 2134 търговски дела, в тримесечен срок са свършени 1465 дела, или 68 %.

През 2009 г. от общо свършените 2455 търговски дела са свършени в 3-мес.срок 1956 дела, което представлява 80 % решени в тримесечен срок.

През 2010 г. от общо свършените 2476 търговски дела са свършени в 3-месечен срок 2120 дела, или 86 %.

И при тези дела има завишение, както на броя на свършените търговски дела, така и на броя на свършените в тримесечен срок дела, с шест пункта.

Най-висок процент на решени в тримесечен срок търговски дела има ШОС – 91 %, следван от ТОС – 87 %, ВОС – 86 %, ДОС – 78 %, РОС – 76 % и СОС – 69 %.

Тези постижения на съдилищата показват значително подобрене на сročността при решаването на търговските дела през изследваните три години.

През 2010г. са свършени и 164 административни дела, които са останали за довършване и само 9 от тях са свършени в 3-месечен срок, което представлява 5 %.

Относителният дял на свършените наказателни дела, спрямо общо свършените дела за 2009 година е 30.88 %, съответно за гражданските дела е 44%, за търговски дела 18.27 % и за административни и други видове дела - 4.92 %.

Относителният дял на свършените наказателни дела, спрямо общо свършените дела за 2010 година е 33.59 %, съответно за гражданските дела е 48.32%, за търговски дела 16.95 % и за административни и други видове дела -1.12 %

При наказателните и гражданските дела се забелязва увеличение на относителния дял спрямо предходната година, докато при търговските има незначителна тенденция на намаление.

8.ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН. /анализът обхваща изследвания тригодишния период /

- През 2008 г. районните съдилища в целия Апелативен район са разгледали 58109 дела от 164 съдии. Средната натовареност е 344 дела на районен съдия.
- През 2009 г. са разгледани 72795 дела от 168 съдии, или по 433 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2010 г. са разгледани 87989 дела от 169 съдии, или по 521 дела средно годишно на районен съдия.

Всичко за периода 2008 -2010 г. са разглеждани средно годишно 72964 дела и средната натовареност на един районен съдия е по 437 дела. Налице е чувствително увеличение броя на делата и на средната натовареност на съдиите от районните съдилища.

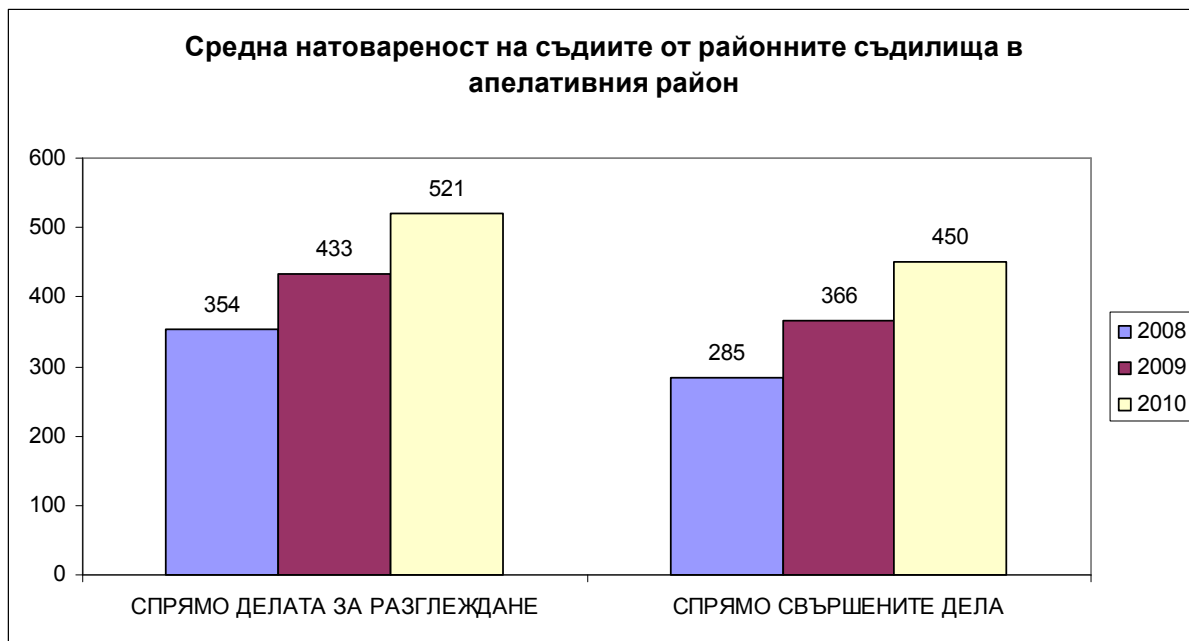
През 2008 г. в районните съдилища на Апелативния район са свършени 46029 дела от 164 съдии, или средната натовареност за Апелативния район е била по 281 свършени дела годишно от районен съдия.

През 2009 г. в районните съдилища на Апелативния район са свършени 61449 дела от 168 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 366 дела.

През 2010 г. в районните съдилища на Апелативния район са свършени 76024 дела от 169 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 450 дела.

Налице е чувствително увеличение, както на свършените дела, така и на средната натовареност на съдия от районен съд.

Общо за периода 2008 – 2010 г. са свършени средно годишно 61401 дела и средната натовареност на съдия е 368 дела.

В съдебния район на Окръжен съд - Варна:

Постъпили дела :

- През 2008 г. са разгледани 24 821 дела от 49 съдии, или средната натовареност възлиза на 507 дела за разглеждане.
- През 2009 г. са разглеждани 30822 дела от 50 съдии, или средно по 618 дела годишно на един съдия.
- През 2010 г. са разглеждани 38766 дела от 50 съдии, или средно по 775 дела годишно на един съдия.

Свършени дела :

- През 2008 г. са свършени 18 685 дела от 49 съдии, или 381 дела годишно.

- През 2009 г. са свършени 24738 дела от 50 съдии, или по 495 дела средно годишно на съдия от районен съд.
- През 2010 г. са свършени 31780 дела от 50 съдии, или по 636 дела на съдия от районен съд.

Налице е чувствително увеличение, както на броя на делата за разглеждане, така и на свършените дела средно годишно с повече от 140 дела.

На второ място по натовареност е съдебния район на Окръжен съд - Добрич

Постъпили дела :

- През 2008 г. делата за разглеждане са 10 018 от 37 съдии, или средно годишно са разглеждани по 271 дела.
- През 2009 г. са постъпили за разглеждане 13812 дела от 38 съдии, или средно годишно са разглеждани по 363 дела
- През 2010 г. делата за разглеждани са 15966 от 38 съдии, или средно годишно са разглеждани по 420 дела

Свършени дела :

- През 2008 г. са свършени 7839 дела от 37 съдии, или по 212 дела средно годишно.
- През 2009 г. са свършени 11940 дела от 38 съдии, или по 314 дела средно годишно
- През 2010 г. са свършени 14399 дела от 38 съдии, или средно годишно по 377 дела

Налице е чувствително увеличение броя на постъпилите за разглеждане дела, на свършените дела, както и на средната натовареност на съдиите през тригодишния период.

На трето място по натовареност е съдебния район на Окръжен съд - Шумен

Постъпили дела :

- През 2008г. са разгледани 8789 дела от 26 съдии, или по 338 дела средно годишно.
- През 2009 г. са разгледани 10753 дела от 27 съдии, или по 398 дела средно годишно
- През 2010 г. са разгледани 12580 дела от 27 съдии, или по 466 дела средно годишно

Свършени дела :

- През 2008 г. са свършени 7581 дела от 26 съдии, или по 295 дела средно годишно от съдия.
- През 2009 г. са свършени 9551 дела от 27 съдии, или средно годишно са свършени по 354 дела от районен съдия
- През 2010 г. са свършени 11231 дела от 27 съдии, или по 416 дела средно годишно.

И тук е налице чувствително увеличение на делата, като за последните три години това е най-голямата натовареност, която е отбелязана до сега.

На четвърто място по натовареност в съдебния район са районните съдилища в района на Окръжен съд - Силистра.

Постъпили дела :

- През 2008 г. са разгледани 5494 дела от 17 съдии, или по 323 дела годишно.
- През 2009 г. са постъпили за разглеждане 6670 дела от 17 съдии, или по 392 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2010 г. са постъпили за разглеждане 7330 дела от 19 съдии, или по 386 дела средно годишно на районен съдия

Свършени дела :

- През 2008 г. са свършени 4837 дела от 17 съдии, или по 285 дела средно годишно от съдия.
- През 2009 г. са свършени 5940 дела от 17 съдии, или по 349 дела средно годишно от съдия.
- През 2010 г. са свършени 6520 дела от 19 съдии, или по 344 дела средно годишно от районен съдия.

И в този район е налице чувствително увеличение, както на броя на свършените дела, така и на средната натовареност на районен съдия.

На пето място в Апелативния район е съдебния район на Окръжния съд - Разград.

Постъпили дела :

- През 2008 г. делата за разглеждане са били 4594 от 15 съдии, или по 306 дела средно годишно на съдия.
- През 2009 г. са постъпили за разглеждане 5634 дела от 15 съдии, или по 375 дела средно годишно

- През 2010 г. делата за разглеждане са били 6852 дела от 15 съдии, или по 457 дела средно годишно на съдия.

Свършени дела :

- През 2008 г. свършените дела са 3876 от 15 съдии, или по 258 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2009 г. са свършени общо 4721 дела от 15 съдии, или по 315 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2010 г. са свършени общо 6174 дела от 15 съдии, или по 412 дела средно годишно на районен съдия.

И за този район е характерно чувствително увеличение, както на броя на делата за разглеждане и на свършване, така и на средната натовареност на един съдия за изследвания тригодишен период.

На шесто място в Апелативния район е съдебния район от Окръжен съд - Търговище.

Постъпили дела :

- През 2008 г. са разгледани 4393 дела от 20 съдии, или средно годишно по 220 дела от съдия.
- През 2009 г. са постъпили за разглеждане 5044 от 21 съдии, или по 240 дела средно годишно
- През 2010 г. са постъпили за разглеждане 6495 дела от 20 съдии, или средно годишно по 325 дела на съдия.

Свършени дела:

- 2008 г. – свършени са 3911 дела от 20 съдии, или по 196 дела средно годишно

- 2009 г. – свършени са 4559 дела от 21 съдии, или по 217 дела средно годишно

- 2010 г. са свършени 5980 дела от 20 съдии, или по 299 дела средно годишно на един съдия.

Налице е увеличение, както на постъпилите за разглеждане дела, така и на свършените дела, както и на средната натовареност, която е най-висока за последните три години.

Съобразно средната натовареност на един съдия по показателя постъпили за разглеждане дела, най-голяма натовареност имат районните съдии от района на Варненски окръжен съд - 775 дела, следвани от съдиите от ШОС – 466 дела, РОС – 457 дела, ДОС – 420 дела, СОС – 386 дела и ТОС – 325 дела.

Съобразно свършените дела средната натовареност е най-висока в района на Варненския окръжен съд – 636 дела, следвани от ОС-Шумен – 416 дела, ОС - Разград – 412 дела, ОС - Добрич – 377 дела, ОС - Силистра – 343 и ОС - Търговище – 299 дела.

Средната натовареност зависи от броя на съдиите, който не се е увеличавал през последните две години в съдебните райони на ОС - Варна, ОС - Шумен, ОС - Разград и ОС - Добрич. Броят на съдиите е намалял в Търговище и се е увеличил в района на Силистра с двама съдии.

Обобщени данни за свършените в 3-месечен срок дела от районните съдилища.

Най – висок процент на свършени в 3-месечен срок дела имат районните съдилища от Търговищкия съдебен район, а именно 96 %,

следвани от районните съдилища на съдебен район Разград – 92 %, съдебен район Шумен с 91 %, съдебен район Силистра с 91 %, съдебен район Добрич – 90 % и съдебен район Варна – 82 %. И при тези данни се потвърждава извода, който направихме по горе, че по малко натоварените съдилища, разполагащи с по-добра материална база имат и по-висок процент свършени в 3-месечен срок дела.

Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди.

През отчетния период в Апелативния район са произнесени 2.88 % оправдателни присъди /съгласно доклада на АП - Варна/ от всички постъпили за разглеждане дела, докато и през 2008 г. и 2009 г. този процент е възлизал на 3.62, или е налице тенденция на намаление. Най-общият извод, който може да се направи по този показател са необоснованите и незаконосъобразни обвинителни актове.

II. НАКАЗАТЕЛНОТО ОТДЕЛЕНИЕ

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ :

В наказателното отделение на Варненски апелативен съд през отчетната 2010 година са работили седем съдии и един съдебен помощник.

През целия отчетен период в отделението са работили съдиите : ИЛИЯ ПАЧОЛОВ – зам.председател, Божидар Манев, Росица Лолова, Живка Денева, Димитър Димитров, Павлина Димитрова и Румяна Панталеева, както и съдебният помощник Кристиана Кръстева.

Съдиите от наказателното отделение в Апелативен съд - Варна са високо квалифицирани, с многогодишен професионален и житейски опит. Всички съдии са с възможно най-високия ранг: "Съдия във ВКС на РБ".

С протокол от 11.11.2009 година на административното ръководство на Варненски апелативен съд е било разпределено ползването на залата от съдебните състави на трите отделения на съда, като е бил изготвен график за това.

Съдиите от отделението през отчетния период са заседавали три пъти седмично: Във вторниките преди обяд са разглеждали и решавали въззивни частни наказателни дела по член 64 и член 65 от НПК. В два от четвъртъците на съответния месец, след обяд са разглеждали и решавали въззивни дела от общ и частен характер. Всеки петък, преди обяд са разглеждали и решавали въззивни дела от общ и частен характер.

В наказателното отделение на Варненски апелативен съд през отчетния период са работили четирима служители. През целия отчетен период в отделението са работили: Ивелина Илиева - като деловодител, както и секретар-протоколистите: Геноева Ненчева и Соня Дичева. Деловодителката Иванка Едрева е работила в отделението до пенсионирането си на 30.06.2010 г. От 01.11.2010 г. като деловодител в отделението е започнала работа Даниела Атанасова. Всички служителки са с дългогодишен стаж и професионален опит. Справяли са се успешно със служебните си задължения. При необходимост, взаимно са се заменяли в работата си. Благодарение на техния професионален опит и

отговорност при изпълнение на служебните им задължения, традиционно в деловодството на наказателното отделение резултатите са много добри. Красноречив и традиционен показател за това са липсата на оплаквания от работата им от адвокати или граждани пред ръководството на Варненски апелативен съд.

1.ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА:

Брой на делата за разглеждане към 01.01.2010 година.

През 2008 година в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили общо 523 въззивни наказателни дела, от които 180 броя ВНДОХ и 343 броя ВЧНД.

През 2009 година в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили общо 457 въззивни наказателни дела. От тях въззивните НДОХ са били 193, а въззивните ЧНД са били 264.

През отчетната 2010 г. в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили общо 492 броя въззивни наказателни дела. От общо постъпилите 492 броя наказателни дела, въззивните НДОХ са били 185, въззивните ЧНД са били 307.

Налице е увеличение броя на въззивните наказателни дела, с 35 бр., в сравнение с предходната 2009 г., без да могат да се достигнат нивата от 2007 и 2008 година.

Същевременно следва да бъде отчетена устойчивостта на постъпилите въззивни НДОХ през този тригодишен период: през 2008 г. те са били 180 дела, през 2009 г. – 193 дела и през 2010 г. – 185 дела.

Делата са постъпвали от Окръжните съдилища в района на Варненски апелативен съд както следва :

От Варненски окръжен съд:78 въззивни НДОХ и 153 ЧНД,

От Добрички окръжен съд:30 въззивни НДОХ и 36 ЧНД,

От Разградски окръжен съд:13 въззивни НДОХ и 12 ЧНД,

От Силистренски окръжен съд:18 възз. НДОХ и 20 ЧНД,

От Търговищки окръжен съд:22 въззивни НДОХ и 10 ЧНД и

От Шуменски окръжен съд:24 въззивни НДОХ и 73 ЧНД,

Постъпили са и общо 2 въззивни ЧНД и 1 молба за правна помощ от Районен съд-Варна, Районен съд-Каварна и Районен съд-Шумен.

От анализа на всички постъпили въззивни НДОХ и ЧНД от окръжните съдилища в района на Варненски апелативен съд могат да се направят следните изводи :

Забелязва се увеличение на постъпилите общо въззивни наказателни дела през 2010 г: 492 броя дела, в сравнение с 2009 година - 457 броя дела, или делата са се увеличили с 35 бр.:

Същевременно се забелязва незначително намаление с 8 броя дела на постъпленията на въззивни НДОХ: от 193 дела-през 2009 година, на 185 дела-през 2010 година.

За отделните окръжни съдилища в съдебния район на Варненски апелативен съд съпоставката на постъпилите общо въззивни наказателни дела през 2009 година и 2010 година, е следната :

За Варненски окръжен съд: от 88 въззивни НДОХ и 148 въззивни ЧНД-през 2009 г., на 78 въззивни НДОХ и 153 въззивни ЧНД-през 2010 година,

За Добрички окръжен съд:от 25 въззивни НДОХ и 37 въззивни ЧНД-през 2009 г., на 30 въззивни НДОХ и 36 въззивни ЧНД-през 2010 г.

За **Разградски окръжен съд**:от 22 въззивни НДОХ и 13 въззивни ЧНД-през 2009 г., на 13 въззивни НДОХ и 12 въззивни ЧНД-през 2010 г.

За **Силистренски окръжен съд**:от 15 въззивни НДОХ и 25 въззивни ЧНД-през 2009 г.,на 18 въззивни НДОХ и 20 въззивни ЧНД-през 2010 г.

За **Търговишки окръжен съд**:от 14 въззивни НДОХ и 10 въззивни ЧНД-през 2009 г.,на 22 въззивни НДОХ и 10 въззивни ЧНД-през 2010 година и

За **Шуменски окръжен съд**:от 29 въззивни НДОХ и 27 въззивни ЧНД-през 2009 г., на 24 въззивни НДОХ и 73 въззивни ЧНД-през 2010 г.

Изводите, които могат да се направят от постъпленията на въззивните наказателни дела от окръжните съдилища в съдебния апелативен район, са следните :

От **Варненски окръжен съд** са постъпили повече от една трета от всичко постъпилите въззивни НДОХ:78 от общо постъпилите 185 дела,както и почти половината от въззивните ЧНД:153 дела, при общо постъпили 307 дела.

От **Добрички окръжен съд** се очертава увеличение на постъпленията на ВНДОХ:от 25 дела-през 2009 година на 30 дела-през 2010 година и стабилност при постъпленията на въззивни ЧНД:37 дела-през 2009 година и 36 дела-през 2010 година.

От **Разградски окръжен съд** се очертава значително намаление на постъпленията на ВНДОХ:от 22 дела-през 2009 година на 13 дела-през 2010 година и стабилност при постъпленията на въззивни ЧНД:13 дела-през 2009 година и 12 дела-през 2010 година.

От **Силистренски окръжен съд** се очертава незначително увеличение на постъпленията на ВНДОХ:от 15 дела-през 2009 година на 18 дела-през 2010 година и същевременно:незначително намаление при постъпленията на въззивни ЧНД:25 дела-през 2009 година и 20 дела-през 2010 година.

От **Търговишки окръжен съд** се очертава увеличение на постъпленията на ВНДОХ:от 14 дела-през 2009 г. на 22 дела-през 2010 г. и стабилност при постъпленията на въззивни ЧНД:10 дела-през 2009 г. и 10 дела-през 2010 година.

От **Шуменски окръжен съд** се очертава незначително намаление на постъпленията на ВНДОХ:от 29 дела-през 2009 г. на 24 дела-през 2010 г. Същевременно значително е увеличението при постъпленията на въззивни ЧНД:27 дела-през 2009 г. и 73 дела-през 2010 година.

Очертава се трайна тенденция на стабилизиране броя на въззивните НДОХ през периода 2008 г. - 2010 г: 180 дела-за 2008 г,193 дела-за 2009 г. и 185 дела-за 2010 година.

По отношение на броя на въззивните ЧНД през периода 2008 г. - 2010 година:След значителното намаляване на делата през 2009 г. -264, през 2010 г. те са били увеличени на 307 дела, което е близо до постъпленията през 2008 година - 343 дела.

2.АНАЛИЗ ПО ВИДОВЕ ПОСТЪПИЛИ ВЪЗЗИВНИ НДОХ.

През отчетната 2010 година в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили въззивни НДОХ по общо 36 текста от наказателния кодекс,а именно :

- по чл. 115 от Наказателния кодекс – общо 9 въззивни НДОХ,
- по чл. 116 от Наказателния кодекс – общо 13 въззивни НДОХ,
- по чл. 123 от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни НДОХ,
- по чл. 124 от Наказателния кодекс – общо 2 въззивни НДОХ,
- по чл. 142 от Наказателния кодекс – общо 4 въззивни НДОХ,
- по чл. 152 от Наказателния кодекс – общо 2 въззивни НДОХ,
- по чл. 199 от Наказателния кодекс – общо 20 въззивни НДОХ,
- по чл. 202 от Наказателния кодекс – общо 3 въззивни НДОХ,
- по чл. 244 от Наказателния кодекс – общо 3 въззивни НДОХ,
- по чл. 248 от Наказателния кодекс – общо 9 въззивни НДОХ,
- по чл. 255 от Наказателния кодекс – общо 8 въззивни НДОХ,
- по чл. 257 от Наказателния кодекс – общо 6 въззивни НДОХ,
- по чл. 282 от Наказателния кодекс – общо 10 въззивни НДОХ,
- по чл. 301 от Наказателния кодекс – общо 4 въззивни НДОХ,
- по чл. 304 от Наказателния кодекс – общо 6 въззивни НДОХ,
- по чл. 321 от Наказателния кодекс – общо 5 въззивни НДОХ,
- по чл. 330 от Наказателния кодекс – общо 4 въззивни НДОХ,
- по чл. 343 от Наказателния кодекс – общо 27 въззивни НДОХ,
- по чл. 354 от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни НДОХ.

Има и постъпили по едно или по няколко въззивни НДОХ и по други текстове от НК, а именно : член 151 от НК- 1 дело ; член 155 от НК- 2 дела ; член 159 от НК-3 дела ; член 219 от НК-1 дело ; член 203 от НК-1 дело ; член 213 от НК-2 дела ; член 214 от НК-1 дело и други.

Както и през 2009 година, така и през отчетната 2010 година се забелязва тенденция на стабилност на най-голямо постъпление на

въззивни НДОХ по Глава Единадесета,Раздел втори от НК/ член 343 от НК/,следвани са от въззивните НДОХ по Глава Втора,Раздел първи от НК/ по чл.115 и чл.116 от НК;/въззивните НДОХ Глава Пета,Раздел втори от НК/по чл.198 и чл.199 от НК;въззивните НДОХ Глава Седма от НК/по чл.255, чл.257, чл.258 и чл.260 от НК/. Общо броят на постъпилите въззивни НДОХ по горе цитираните Глави от НК е бил 83,представляващ близо половината от всичко постъпили въззивни НДОХ.

Същевременно се забелязва устойчивост на постъпилите въззивни НДОХ Глава Единадесет, Раздел трети от НК: Докато постъпленията по чл.354 от НК през 2009 г. са били 5 броя, през 2010 г. броят им незначително се е увеличил,а именно:7 броя. Това се дължи не на намалелите дела от този вид, разгледани от първоинстанционни окръжни съдилища,а на все по-широкото приложение най-вече на Глава Двадесет и седма от НПК,както и на Глава Двадесет и девета от НПК.

3.БРОЙ НА НЕСВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА КЪМ 01.01.2009 ГОДИНА.

Висящите въззивни наказателни дела от предходната отчетна 2009 година към 01.01.2010 година са били общо 73 дела, от които : въззивни НДОХ – 38 броя и въззивни ЧНД– 35 броя.

По окръжни съдилища в района на Варненски апелативен съд дела са както следва:

- Варненски окръжен съд:15 въззивни НДОХ и 16 ЧНД,
- От Добрички окръжен съд:5 въззивни НДОХ и 4 ЧНД,
- От Разградски окръжен съд:5 въззивни НДОХ и 5 ЧНД,
- От Силистренски окръжен съд:3 въззивни НДОХ и 2 ЧНД,
- От Търговишки окръжен съд:2 въззивни НДОХ и 5 ЧНД и

От Шуменски окръжен съд:8 въззивни НДОХ и 3 ЧНД.

Общо насрочените за разглеждане въззивни наказателни дела през 2010 година са били 571 броя,от които:въззивни НДОХ 223 броя и останали несвършени въззивни ЧНД:в края на отчетния период 35 броя,останали неразгледани въззивни ЧНД в началото на отчетния период 6 броя и постъпили въззивни ЧНД 307 броя.Общо насрочените за разглеждане въззивни ЧНД са били 348 броя.

Заместник - председателят на отделението - съдия Илия Пачолов е работил със 70% натовареност при първоначалното разпределение на делата.

4.БРОЙ НА СВЪРШЕНИ ДЕЛА.

През предходните три години във Варненски апелативен съд са били решени/свършени/ въззивни дела, както следва :

2008 година - 545 въззивни дела, от които въззивни НДОХ са били 188 броя,а въззивните ЧНД са били 357 броя.

2009 година- 462 въззивни дела, от които въззивните НДОХ са били 192 броя,а въззивните ЧНД са били 270 броя.

2010 година- 497 въззивни дела, от които въззивните НДОХ са били 188 броя,а въззивните ЧНД са били 309 броя.

Анализът на решенията, както през 2010 година, така и през предходния период въззивни наказателни дела е :

Тенденция за трайно незначително увеличение, както броя на постъпилите, така и броя на решенията дела въззивни НДОХ.

Тенденция на трайно намаление, както на броя на постъпленията на въззивните ЧНД, така и на броя на решенията дела от този вид.

Свършените дела във Варненски апелативен съд - наказателно отделение, постъпили от окръжните съдилища в района са, както следва:

Варненски окръжен съд: 77 въззивни НДОХ и 154 ЧНД,
Добрички окръжен съд: 31 въззивни НДОХ и 35 ЧНД,
Разградски окръжен съд: 13 въззивни НДОХ и 12 ЧНД,
Силистренски окръжен съд: 19 въззивни НДОХ и 19 ЧНД,
Търговишки окръжен съд: 19 въззивни НДОХ и 10 НДЧХ и
Шуменски окръжен съд: 29 въззивни НДОХ и 75 НДЧХ.

Решени са били и общо 3 въззивни ЧНД от Районен съд-Варна, Районен съд-Каварна и Районен съд-Шумен, както и решено 1 дело по молба за правна помощ.

Свършените/решени/наказателни дела през отчетния период в отделението на Варненски апелативен съд от отделните съдии са, както следва :

Съдия ИЛИЯ ПАЧОЛОВ – 18 въззивни НДОХ и 15 въззивни ЧНД,
Съдия БОЖИДАР МАНЕВ – 23 въззивни НДОХ и 45 ЧНД,
Съдия РОСИЦА ЛОЛОВА – 23 въззивни НДОХ и 46 ЧНД,
Съдия ЖИВКА ДЕНЕВА – 27 въззивни НДОХ и 47 ЧНД,
Съдия ДИМИТЪР ДИМИТРОВ - 25 въззивни НДОХ и 59 ЧНД,
Съдия ПАВЛИНА ДИМИТРОВА – 30 въззивни НДОХ и 62 ЧНД,
Съдия РУМЯНА ПАНТАЛЕЕВА – 27 въззивни НДОХ и 48 ЧНД,
Съдия АНГЕЛИНА ЛАЗАРОВА/команд./ – 1 въззивни НДОХ и
Съдия СВЕТОСЛАВА КОЛЕВА/команд./ – 1 въззивни НДОХ.

От анализа на свършените въззивни НДОХ и ЧНД, постъпили от окръжните съдилища в района на Варненски апелативен съд, могат да се направят следните изводи:

Запазена е била тенденцията броят на решените въззивни наказателни дела за съответната година да е равен и малко по-голям от постъпилите такива за същата година. Тази тенденция е била особено значима, както за бързината, така и за качеството на работата най-вече по въззивните НДОХ:

През 2009 г. са постъпили общо 457 въззивни дела, а са били решени 462 въззивни дела, от които 192 въззивни НДОХ и 270 ЧНД.,

През 2010 г. са постъпили общо 492 въззивни дела, а са били решени 497 въззивни дела /включително останали несвършени от предходния период/, от които 188 въззивни НДОХ и 309 ЧНД.,

През 2010 година от постъпилите във Варненски апелативен съд от Варненски окръжен съд 78 ВНДОХ са били свършени 77 ВНДОХ, а от постъпилите въззивни ЧНД 153 дела, са били свършени 154 дела, или има абсолютно равенство на постъпили и свършени общо въззивни дела, а именно: по 231 дела.

Приблизително еднакъв е броят на постъпилите и свършени въззивни НДОХ от: Добрички окръжен съд/постъпили 30 дела и свършени 31 дела/, Разградски окръжен съд/постъпили 13 дела и свършени 13 дела/, Силистренски окръжен съд/постъпили 18 дела и свършени 19 дела/, Търговишки окръжен съд/постъпили 22 дела и свършени 19 дела/.

С 5 ВНДОХ са повече свършените от постъпилите от Шуменски окръжен съд/постъпили 24 дела, а свършени 29 дела/.

СВЪРШЕНИ /РЕШЕНИ/ ДЕЛА В ТРИМЕСЕЧЕН СРОК

За 2010 година от общо свършените 497 въззивни наказателни дела, в срок от три месеца, са били решени 427 броя, което представлява 86 %. При свършените въззивни 125 НДОХ този процент е 66 %, а при свършените въззивни 302 ЧНД този процент е 98, %.

Следва да бъде отбелязано, че и през настоящия отчетен период се е задълбочила тенденцията за постъпления във Варненски апелативен съд на въззивни НДОХ с големи обеми, с фактическа и правна сложност, с усложнена престъпна дейност. Разглеждането и решаването на такива обемни дела, със значителен обществен интерес, с множество страни, които са правили многократни искания за отсрочване или отлагане на делата, са били обективни предпоставки за решаването им извън тримесечния срок.

Следва да бъде отчетена и традиционно много добрата работа по предотвратяване на причините за отлагане на делата.:

За 2008 година: От всичко насрочените за разглеждане в съдебно заседание 474 въззивни наказателни дела от съдебните състави са били отложени 15 дела, което представлява 3,16 %.

За 2009 година: От всичко насрочените за разглеждане в съдебно заседание 383 въззивни наказателни дела от съдебните състави са били отложени 16 дела, което представлява 4,17 %.

За 2010 година: От всичко насрочените за разглеждане в съдебно заседание 449 въззивни наказателни дела са били отложени 30 дела, което представлява 6,68 %

5.БРОЙ НА РЕШЕНИТЕ ДЕЛА ПО СЪЩЕСТВО.

От наказателното отделение на Варненски апелативен съд през отчетната 2010 година са били свършени по същество общо 181 въззивни НДОХ. Резултатите от решенията въззивни НДОХ са, както следва :

- по 111 въззивни НДОХ присъдата е била потвърдена, което спрямо свършените 181 въззивни НДОХ представлява 61,32%.

Присъдата е била изменена в следните параметри както следва:

- по 1 въззивно НДОХ присъдата е била изменена,като е било отменено условното осъждане.,

- по 12 въззивни НДОХ присъдата е била изменена,като е било намалено наказанието.,

- по 5 въззивни НДОХ присъдата е била изменена,като е било увеличено наказанието.,

- по 17 въззивни НДОХ присъдата е била изменена, с други промени в наказателната част.,

- по 9 въззивни НДОХ присъдата е била изменена, с промени в гражданската част.,

- по 1 въззивно НДОХ по което присъдата да е била отменена отчасти и делото върнато за ново разглеждане.

Няма въззивно НДОХ,по което присъдата да е била изменена с приложение на условно осъждане.

Общо по 44 въззивни НДОХ присъдите са били изменени,което спрямо решенията 181 въззивни НДОХ представлява 24,30 %.

По 18 въззивни НДОХ присъдата е била отменена изцяло, с връщане делото за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, което представлява 9,94 % спрямо общо свършените 181 въззивни НДОХ.

По 8 въззивни НДОХ присъдата е била отменена изцяло, с постановяване на нова присъда, което представлява 4,41 % спрямо общо свършените 181 въззивни НДОХ.

Пак по 7 въззивни НДОХ делото е било прекратено, което представлява 1,10 % спрямо свършените 181 въззивни НДОХ.

През отчетната 2010 година в наказателното отделение на Варненски апелативен съд са били разгледани 15 дела с особен обществен интерес, усложнена престъпна дейност, с по няколко участници в извършване на престъпната дейност. Тези 15 дела представляват 8.2 % от всички решени по същество ВНОХД. Пет от делата са по чл.321 от НК, три дела по чл.282 от НК, две дела по чл.116 от НК, две дела по чл.202 – 203 от НК и по едно дело по чл.159 от НК, чл.253 от НК и чл.206 от НК.

6.КАЧЕСТВО НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ: РЕЗУЛТАТИ ОТ ВЪЗЗИВНАТА ПРОВЕРКА.

През отчетната 2010 година, спрямо 2009 година незначително се е увеличил в количествено измерение показателят качество на съдебните актове, постановени от първоинстанционните окръжни съдилища и обжалвани пред въззивната апелативна инстанция:

ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените въззивни наказателни дела – 77 бр., присъдата е потвърдена по 46 дела, или 60%. По 4 дела наказанието е намалено, по 2 дела наказанието е увеличено, по 4 дела има промяна в гражданската част на присъдата и по 8 от делата има други промени в наказателната част на присъдата. Изменени са съдебните актове по 18 дела, което представлява 23 %. Отменените дела с връщане за ново разглеждане са 6 бр., или 7.7 % и с произнасяне на нова присъда – 4 бр., или 5.19 %. Три дела са били прекратени, или 3.9%.

ДОБРИЧКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените въззивни наказателни дела - 31 бр., присъдата е потвърдена по 18 дела, или 58 %. По 3 дела има промяна в гражданската част на присъдата и по 2 от делата има други промени в наказателната част на присъдата. Съдебните актове по 5 от делата са изменени, което представлява 16 %. Отменените дела с връщане за ново разглеждане са 6 бр., или 19 % и с произнасяне на нова присъда – едно дело, или 3 %. Едно от делата е прекратено, което представлява 3 %.

РАЗГРАДСКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените въззивни наказателни дела – 13 бр., присъдата е потвърдена по 10 дела, или 77%. По едно дело наказанието е намалено, по едно от делата има други промени в наказателната част на присъдата, или по 15 % от делата има изменена присъда. По едно от делата присъдата е отменена изцяло, което представлява 8 %.

СИЛИСТРЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените въззивни наказателни дела – 19 бр., присъдата е потвърдена по 12 дела,

или 63 %. По три от делата има други промени в наказателната част на присъдата, по едно от делата има промяна в гражданската част, което представлява 26 % /пет дела/. Присъдата по едно дело е отменена отчасти и делото върнато за ново разглеждане, а по 2 от делата присъдата е отменена изцяло и делата са върнати за ново разглеждане, което представлява 11 %.

ТЪРГОВИЦКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените въззивни наказателни дела – 19 бр., присъдата е потвърдена по 12 дела, или 63 %. По едно от делата е отменен чл.66 от НК, 2 от делата имат промени в наказателната част. По едно от делата има промяна в гражданската част на присъдата, или по 21 % /четири дела/ присъдата е изменена. По две от делата е произнесена нова присъда, или 11 % и едно дело е прекратено, което представлява 5 %.

ШУМЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените въззивни наказателни дела – 29 бр., присъдата е потвърдена по 13 дела, или 45 %. По 7 дела наказанието е намалено, по 3 дела наказанието е увеличено. По едно от делата има други промени в наказателната част на присъдата, или същата е изменена в 38 % от делата /по 11 дела/. По 3 дела присъдата е отменена изцяло, а делата са върнати за ново разглеждане, или 10 % и 2 от делата са прекратени – 7 %.

Високият процент на потвърдени дела от 68% до 77 % сочи на доброто качество на наказателното правораздаване в окръжните съдилища. Изменените присъди са от 15 до 26 %, 38 % за ШОС.

През 2009 година по 11 въззивни НДОХ са били отменени присъдите и делата върнати за ново разглеждане от

първоинстанционния съд и по 8 въззивни НДОХ са били отменени присъдите и постановени нови присъди. Или общо отменените изцяло съдебни актове са по 19 ВНДОХ.

През 2010 година общо по 18 въззивни НДОХ присъдите са били отменени изцяло и делата са били върнати за ново разглеждане. По 7 въззивни НДОХ, след като са били отменени присъдите, са били постановени нови присъди.

Отменените изцяло от Варненски апелативен съд съдебни актове от първоинстанционните съдилища са както следва :

Варненски окръжен съд – общо по 10 въззивни НДОХ, като по 6 въззивни НДОХ, след отмяна на присъдата, делото е било върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд и по 4 въззивни НДОХ, след отмяна на присъдата, е била постановена нова присъда.,

Добрички окръжен съд – общо по 7 въззивно НДОХ, като по 6 въззивни НДОХ присъдата е била отменена и делото върнато за ново разглеждане и по 1 въззивно НДОХ, след отмяна на присъдата, е била постановена нова присъда. От всичко 6 въззивни НДОХ, по които присъдата е била отменена и делото върнато за ново разглеждане, 5 въззивни НДОХ, а именно: 237/2010 година, 253/2010 година, 281/2010 година, 331/2010 година и 237/2010 година по описа на Варненски апелативен съд, са еднотипни: След отмяна на присъдата, делата са били върнати за доразследване на Добричка окръжна прокуратура/случаите с винетните стикери/.

Разградски окръжен съд – по 1 въззивно НДОХ, след отмяна на присъдата, делото е било върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд.,

Силистренски окръжен съд - по 2 въззивни НДОХ, след отмяна на присъдата, делото е било върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд.,

Търговищки окръжен съд – по 2 въззивни НДОХ, след отмяна на присъдата, е била постановена нова присъда.,

Шуменски окръжен съд – по 3 въззивни НДОХ, след отмяна на присъдата, делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на същия съд.,

Основанията, посочени от съдиите от наказателното отделение на Варненски апелативен съд за отмяна на присъдите по въззивните НДОХ и връщането им за ново разглеждане са били свързани предимно с допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, довели до нарушаване правото на защита на подсъдими; нарушаване правото на защита на останалите страни в наказателния процес; практическа липса на мотиви.

7. РЕЗУЛТАТИ ОТ КАСАЦИОННАТА ПРОВЕРКА

През 2010 година пред ВКС на РБ са били обжалвани или протестирани съдебни актове по 107 въззивни НДОХ, постановени от Варненски апелативен съд.

През същата 2010 година от ВКС на РБ били върнати 104 въззивни НДОХ на Варненски апелативен съд, съдебните актове, по които са били обжалвани или протестирани.

От върнатите от ВКС на РБ 104 ВНДОХ на Варненски апелативен съд :

По 68 въззивни НДОХ съдебните актове на Варненски апелативен съд са били потвърдени от ВКС на РБ,което представлява 65,38 %.

По 17 въззивни НДОХ съдебните актове на Варненски апелативен съд са били изменени от ВКС на РБ,което представлява 16,34 %.

По 19 въззивни НДОХ съдебните актове на Варненски апелативен съд са били отменени изцяло от ВКС на РБ,което представлява 18,26 %. За периода : 01.01.2010 година-30.06.2010 година изцяло отменените съдебни актове на Варненски апелативен съд от ВКС на РБ са по 17 ВНДОХ,а за периода - 01.07.2010 година-31.12.2010 година изцяло отменените съдебни актове на Варненски апелативен съд от ВКС на РБ са по 2 ВНДОХ.

От ВКС на РБ са били отменени изцяло съдебни актове по 17 въззивни НДОХ и делата върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд,както и отменени изцяло съдебни актове по 2 въззивни НДОХ,като делата са били върнати за доразследване на прокуратурата.Съдиите-докладчици по тези дела са:

Съдия Илия Пачолов има 1 отменен съдебен акт по въззивно НДОХ,като делото е било върнато за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд.,

Съдия Божидар Манев има 4 отменени съдебни актове по 4 въззивни НДОХ,като делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд.,

Съдия Росица Лолова няма отменени съдебни актове по въззивни НДОХ.,

Съдия Живка Денева има 3 отменени съдебни актове по 3 въззивни НДОХ,като делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд.,

Съдия Димитър Димитров има 1 отменен съдебен акт по 1 въззивно НДОХ,като делото е било върнато за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд,както и 1 отменен съдебен акт по 1 въззивно НДОХ,като делото е било върнато за доразследване на прокуратурата.

Съдия Павлина Димитрова има 3 отменени съдебни актове по въззивно 3 НДОХ,като делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд,както и 1 отменен съдебен акт по 1 въззивно НДОХ,като делото е било върнато за доразследване на прокуратурата.

Съдия Румяна Панталеева има 2 отменени съдебни актове по 2 въззивни НДОХ,като делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд.,

Съдия Жулиета Шопова /командирана от Варненски окръжен съд/ има 2 отменени съдебни актове по 2 въззивни НДОХ,като делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд.,

Съдия Мая Нанкинска /команд. от ВОС/ има 1 отменен съдебен акт по 1 въззивно НДОХ,като делото е било върнати за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд.

В работата си съдиите от наказателното отделение са били подпомагани от съдебният помощник КРИСТИАНА КРЪСТЕВА, която успешно се включи в дейността на отделението. През отчетната година е изработила проекто-решения по общо 52 дела, от които: по 39 ВНДОХ и по 13 ВЧНД, както е извършила преводи на входящи документи от английски език. Освен това е изготвила: 2 проекто-становища по задания за тълкувателни решения от ВКС на РБ; 2 проекто-становища по задания по декриминализация на престъпни състави от НК и относно приложението на член 26 алинея 1 от НК във връзка с член 78а от НК; 1 проекто-становище по молба на председателя на ДКСИ относно възможността съдът да разглежда дела в открити заседания при използване СРС, както и проекто-становище по Доклад на Европейската комисия и препоръките към него, адресирани към съдебната система.

Тази дейност на съдебния помощник оценяваме като успешна и особено полезна за подобряване работата на отделението.

Всички проекто-становища са били разглеждани и обсъждани на регулярни събрания на съдиите от наказателното отделение на Варненски апелативен съд, за които са били изготвяни и съответните протоколи.

8. НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИИТЕ.

При постоянен брой на наказателни съдии по щат от 7 за последните три години отработените човекомесеци и натовареност на наказателните съдии през последните три години е бил както следва :

През 2008 година: отработени 182 човекомесеци, натовареността средно месечно е била 7,07 дела за разглеждане, или 6,49.,

През 2009 година:отработени 197 човекомесеци,натовареността средно месечно е била 5,27 дела за разглеждане, или 4,81.

През 2010 година натовареността по щат на съдиите от наказателното отделение на Варненски апелативен съд спрямо делата за разглеждане е 5,58,а спрямо свършените дела е 5,18.

Действителната натовареност спрямо делата за разглеждане е 8,06, а спрямо свършените дела е 7,47.

Налага се и изводът за трайна тенденция на стабилност относно броят на решените дела от един съдия в отделението през годините.Това от своя страна налага и извода за обоснованото и навременно увеличение щата на съдиите в наказателното отделение с един съдия през 2005 година и с един съдия през 2008 година.

Отчитайки цялостната дейност на съдиите от наказателното отделение на Варненски апелативен съд, не на последно място следва да бъде отчетена работата им по определенията по член 327 от НПК, по въззивните НДОХ, както и работата им при разглеждане и решаване на дела в другите две отделения на съда.

9.ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА В АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН.

И през отчетната 2010 година от всички съдии на наказателното отделение на Варненски апелативен съд бяха извършени традиционните ревизии на работата на наказателните отделения на всички окръжни съдилища от района на Варненски апелативен съд. След ревизиите съдиите изготвиха доклади,в които бяха направени констатации и изводи относно постигнатите резултати и препоръки за подобряване на

работата. С резултатите от тези ревизии са били запознати ръководствата и съдиите на окръжните съдилища. Председателят на Варненски апелативен съд изпрати обобщените доклади от зам.-председателите на отделенията за вземане на мерки по направените констатации.

През отчетната 2010 година беше извършена планова комплексна проверка на Варненски апелативен съд, наказателно отделение от Инспектората към ВСС на РБ.Ревизирианият период е от 01.01.2009 година до 31.12.2009 година.Резултатите от тази планова комплексна проверка са много добри и са отразени в Акт с резултати от извършената проверка.

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ.

През изминалата отчетна 2010 година съдиите от наказателното отделение участваха активно в провеждани семинари и обучения по правни проблеми,организирани от Националния институт по правосъдието-София,Министерството на правосъдието и други правителствени и неправителствени организации.

III.ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2010 год. гражданското отделение на Апелативен съд-Варна работи в състав от 7 съдии – Маринела Дончева – Заместник на административния ръководител и председател на отделението, Северина Илиева, Диана Джамбазова, Радослав Славов, Пенка Христова, Иван Лещев и Петя Петрова.

През отчетния период до м.октомври 2010 год. в отделението работи като съдебен помощник Геновева Илиева, която активно участва в работата на съставите – по проверка редовността на въззивните жалби, а така също и при изготвяне на проекти за съдебни актове.

При необходимост, съдиите от гражданско отделение са участвали в разглеждането на търговски и наказателни дела, а регулярно по график – и по мерките за неотклонение.

В работата си съдиите от гражданско отделение бяха подпомогнати от двама деловодители и двама секретар-протоколисти, със значителен стаж и опит.

1. БРОЙ ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ ПРЕЗ 2010 ГОД.

ОБЩИЯТ БРОЙ на подлежащите на разглеждане граждански дела е **720 бр.**, от които: 254 бр. въззивни, 456 бр. частни гр. производства, в това число- 10 бр. жалби за бавност.

От тях **новопостъпили** гр. дела са общо **685 бр.**, от които 231 бр. въззивни и 444 бр. частни, и 10 бр. жалби за бавност.

Висящи в началото на периода са останали общо **35 бр.**, от които 23 бр. въззивни и 12 бр. частни гр. дела. В края на годината несвършените дела са 57 бр., от които 41 бр. въззивни и 16 бр. въззивни частни гр.дела.

В процентно съотношение несвършените в края на 2009 г. граждански дела към общият брой граждански дела за разглеждане през 2010 г. са **4,81 %**

За сравнение с предходни години общият брой на постъпилите граждански дела е бил съответно:

- през 2008 год. са постъпили общо **612 бр.** граждански дела, в това число 261 бр. въззивни гр.дела, 28 бр. касационни трудови дела, 309 бр. въззивни частни гр.дела и 14 бр. жалби за бавност.

- през 2009 год. са постъпили общо **582 бр.**, от които 207 бр. въззивни и 375 бр. частни, в това число - 17 бр. жалби за бавност.

Налице е значително увеличение на постъплението през отчетната година. За да се проследи динамиката на постъпилите дела в сравнение с минали години, следва да се отчете също, че и през 2008 год. продължи разглеждането на касационните трудови дела. Чистият брой постъпили дела с граждански характер през 2008 год. е 584 бр. През отчетната 2010 год. в гражданско отделение на Апелативен съд гр.Варна са постъпили със 103 бр. граждански дела в повече в сравнение с 2009 год. и със 101 бр. повече от 2008 год.

Относително стабилен е броят на гражданските дела, образувани по въззивни жалби срещу решения на първоинстанционните съдилища при сравнението между предходните и отчетната година.

Налице са следните тенденции по отношение въззивните частни гр.дела и жалбите за бавност. Частните производства през 2010 год. бележат значителен ръст – със 69 бр. повече в сравнение с 2009 год., и със 135 бр. повече от 2008 год. и това до голяма степен се дължи на увеличения брой жалби срещу действията на съдебния изпълнител. В същото време постепенно и трайно намалява броят на подадените жалби за бавност, което сочи подобрената работа на съдилищата от апелативния район по критерия срочност на делата.

2. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД СВЪРШЕНИ ДЕЛА В КРАЯ НА ГОДИНАТА

През 2010 год. в гражданско отделение са свършени общо **663 бр.** граждански дела, в това число – 213 бр. въззивни гр.дела, 440 бр. въззивни частни гр.дела и 10 бр. частни гр. дела по молби за определяне срок при бавност. Спрямо общия брой дела за разглеждане през 2010 год, свършените в рамките на годината съставляват **92%**.

От всичко свършените гр.дела с акт по същество са приключили общо **538 бр.** граждански дела, в това число 180 бр. въззивни гр.дела, 348 бр. въззивни частни гр.дела и 10 бр. жалби за бавност.

В сравнение с предходни години общият брой свършени дела е бил, както следва:

- през 2008 год. – 697 бр. гр.дела, от които 283 бр. въззивни гр.дела, 92 бр. касационни трудови дела, 308 бр. въззивни частни гр.дела и 14 бр. жалби за бавност.

- през 2009 год. - 585 бр. граждански дела, в това число – 214 бр. въззивни гр.дела, 354 бр. въззивни частни гр.дела и 17 бр. ч.дела по молби за определяне срок при бавност.

Посоченият резултат отбелязва значително увеличение в броя на свършените дела спрямо предходните години, а с акт по същество са приключили 81% от всичко свършените дела, което свидетелства за повишената ефикасност на работата в отделението и снижаване на висящността.

Броят на свършените въззивни граждански дела остава относително постоянен през последните три години. Съществено е

увеличен обаче броят на свършените въззивни частни граждански дела (със 132 бр. повече в сравнение с 2008 г. и със 86 бр. повече от 2009 г).

В процентно съотношение спрямо общия брой подлежащи на разглеждане дела през 2010 год., свършените дела са **97 %**. За сравнение, през 2009 год. свършените спрямо подлежащите на разглеждане гр. дела са представлявали 94,35 %.

СРОЧНОСТ НА ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ДЕЛАТА

В рамките на разумния 3-месечен срок са свършени **646 бр.** граждански дела, което прави **97 %** от всички приключили дела през отчетния период. Този резултат в гражданско отделение традиционно е висок, но е подобрен с три пункта в сравнение с 94 % през предходната 2009 год.

От общо свършените дела в 3-месечен срок са приключили с акт по същество **197 бр. въззивни гр.дела**, което представлява **92%** от всички въззивни гр. дела през отчетния период. За сравнение, през 2009 год. в 3-месечен срок са приключили 86% от всички въззивни гр.дела.

Производствата по частните въззивни гр.дела и по жалбите за бавност на **100%** процента приключват в рамките на разумния 3-месечен срок. В действителност те приключват със съдебен акт в едномесечен срок от постъпването им, каквато е установената дългогодишна практика в Апелативен съд гр. Варна.

Тези данни, съпоставени с показателите от предходните две години, показват стриктното спазване на процесуалните срокове в гражданското правораздаване на Апелативен съд – Варна.

Останалите несвършени към 31.12.2010 г. дела са общо **57 бр.**, от които 41 бр. въззивни и 16 бр. частни производства. Процентното съотношение на несвършените граждански дела към общо подлежащите на разглеждане (720 бр.) е **7,9%**, при 5,6% за 2009 год.

ОТЛАГАНЕ НА ДЕЛАТА

Насрочените през 2010 г. граждански дела са **219 бр.**, от които са отложени **22 бр.** Няма отложени дела поради отменен ход по същество. В процентно съотношение броят на отложените дела към насрочените дела е **10 %** при 8,72 % за 2008 г.и 8,88 % за 2009 год. Отлагането на делата по причина на направени пред въззивната инстанция доказателствени искания, е сведено до минимум, с оглед разпоредбите на новия ГПК, изискващи по-строга процесуална дисциплина на страните.

През отчетния период в отделението са проведени общо **1250 бр.** закрити заседания и макар този показател да не се обхваща от статистиката, той говори красноречиво за интензивността на работа на съдиите. Тази предварителна и съпътстваща дейност осигурява не само бързина, но и ефективност на гражданския процес.

Преди постановяването на определение за насрочване по всяко въззивно гражданско дело се провежда подготвително закрито заседание, на което се извършва доклад на делото и съставът се произнася по доказателствените искания. В случаите, когато те са допустими и своевременно направени с въззивната жалба, респ. с отговора, съдът ги допуска с определението си от подготвителното

заседание по чл. 267 ГПК, поради което тяхното събиране не се явява причина за отлагане.

Не може да бъде избегнато отлагането по обективни причини при условията на чл. 142 ал.2 ГПК, както и при освобождаване на вещо лице във връзка с чл.198 ГПК.

Трайна тенденция в работата на гражданско отделение на Апелативен съд - Варна е niskият процент на отложени дела, който традиционно е по-нисък от средния за страната и в сравнение с останалите апелативни съдилища.

Свършването на гражданските дела в кратки срокове и малкият брой на отложените производства се дължат на своевременното образуване и докладване на делата на определените по случаен принцип докладчици, произнасянето по направените доказателствени искания в разпоредителни заседания, прецизната им подготовка за съдебно заседание.

3. СВЪРШЕНИ ДЕЛА И СРОЧНОСТ НА ПРИКЛЮЧВНЕТО ИМ БРОЙ НА ДЕЛАТА, ПРИКЛЮЧИЛИ С АКТ ПО СЪЩЕСТВО

През отчетната 2010 г. в гражданско отделение общо свършени са **663 бр.** граждански дела, от които 213 бр. въззивни гр.дела, 440 бр. въззивни частни гр.дела и 10 бр. жалби за бавност.

От тях са приключили с акт по същество **538 бр.** дела, разпределени, както следва: 180 бр. въззивни гр.дела, 348 бр. въззивни частни гр.дела и 10 бр. жалби за бавност.

В процентно съотношение делата, приключили със съдебен акт по същество представляват **75%** от всички подлежащи на разглеждане

дела и **81%** от всички свършени дела през годината. Жалбите за бавност са приключили с акт по същество на 100%.

При сравнението по този показател с предходни години се наблюдава трайна тенденция на срочно приключване на делата с постановяване на акт по същество – през 2008 год. те са 83%, от общо свършените дела, а през 2009 год. – 94%. Макар и с известно отстъпление от предходната година, процентът на решенията спрямо свършените дела остава висок.

ПРЕКРАТЕНИ ПРОИЗВОДСТВА

Сравнително висок остава броят на прекратените производства – общо **125 бр.**, или **19%**. От тях 33 бр. - по въззивни гр.дела и 92 бр. по въззивните частни гр.дела. Този брой е леко увеличен в сравнение с 2009 год., когато прекратените дела са били 97 бр., и са съставлявали 17% от общо свършените дела.

Анализът на причините за прекратяване показва, че най-често това се дължи на допуснати пропуски от първоинстанционните съдилища по администрирането на делата – за събиране на държавни такси и размяна на книжа. Необходимо е обаче да се изтъкне в тази връзка и обстоятелството, че едва с изменението на ГПК, (ДВ бр.100/2010 год., в сила от 21.12.2010 год) отпадна задължението на съда да връчва преписи от частните жалби срещу определенията, с които е отказано обезпечение на иска. Голяма част от случаите на прекратяване и връщане на делото на първоинстанционния съд са били именно по такива частни жалби, когато първоинстанционните съдилища въпреки съществуващото тогава законово изискване не са връчвали преписи,

ръководейки се вероятно от основната идея на обезпечителното производство, намерила по-късно и своето законодателно уреждане.

Други причини за прекратяване, макар и по-рядко срещани, са оттегляне или отказ от жалбата, респ. от иска, както и постигане на спогодба.

СРОЧНОСТ НА ДЕЛАТА

В срок до 3 месеца с приключили **646 бр.гр.дела**, което представлява **97%** от общо свършените дела за периода, което е един отличен резултат за работата на съдиите в гражданско отделение, като се има предвид, че в рамките на 3-месечния срок за приключване е включен и законния едномесечен срок от последното съдебно заседание за изготвяне на съдебния акт. Разгледани по отделно, броят на приключилите в 3-месечен срок въззивни гр.дела е 197 бр., или 82% от общо свършените дела, а при частните жалби този процент е 100%. Жалбите за бавност на 100% са приключили в срока.

Срочното и в съответствие със закона изготвяне на съдебните актове и през 2010 г. е традиция – спазвано е от всички съдии. Отклоненията от едномесечния срок за изготвяне на съдебните актове, са изолирани и забавянето е в рамките на няколко дни след изтичане на срока.

Оценката по този показател е добра. Това важи с особено голяма сила за работата по частните жалби, които са преобладаващи по численост, но по правило приключват със съдебен акт по същество дори в срок до 1 месец. Голяма част от частните производства, въпреки че се разглеждат предимно в закрито заседание, представляват значителна

правна и фактическа сложност. Това се отнася особено за жалбите срещу действията на съдебния изпълнител, които в повечето случаи са придружени от многотомни приложения и изискват задълбочена проверка на огромен обем документация. Поради естеството си, някои от частните производства се насрочват в открито съдебно заседание, като например жалби по чл.463 ГПК срещу разпределението, извършено от съдебния изпълнител, когато се налага назначаване на съдебно-счетоводни експертизи.

Значителна фактическа и правна сложност представляват също частните производства по ЗОПДИППД, които обаче се разглеждат в най-кратки срокове от постъпването им, поради големия обществен интерес.

Голямото предметно разнообразие, както и честите законодателни промени, изискват от съдиите непрекъсната работа за поддържане и усъвършенстване на тяхната квалификация. В състава на гражданско отделение работят съдии с дългогодишен опит и компетентност, които са гаранция за постигнатите добри резултати в работата.

4. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Общият брой на **обжалваните** съдебни актове, постановени от съдиите в гражданско отделение през 2010 год., е **216 бр.** От тях 114 бр. са въззивни граждански дела и 102 бр. въззивни частни гр.дела. В сравнение с предходни години, броят на обжалваните дела е леко намален - 234 бр. през 2008 год. и 236 бр. през 2009 год.

През отчетния период са се **върнали** в резултат от касационно обжалване **108 бр.** въззивни граждански и **75 бр.** въззивни частни граждански дела.

За сравнение, през 2009 год са се върнали в резултат от касационно обжалване 192 бр. въззивни граждански и 68 бр. въззивни частни граждански дела, от които потвърдени са съдебните актове по 162 бр. въззивни гр.дела и по 65 бр. въззивни частни гр.д.

ПОТВЪРДЕНИ са съдебните актове по **79 бр.** въззивни гр.дела, което в процентно съотношение спрямо броя на върнатите от ВКС представлява **73%**, а съотнесено към броя на обжалваните дела - **69%**. Изцяло потвърдени са съдебните актове по **68 бр.** въззивни частни гр.д., представляващи **67%** от обжалваните, респ. **91%** от върнатите въззивни частни гр.дела след касационна проверка.

По съдии, оставените в сила съдебни актове, (вкл.тези, по които не е допуснато касационно обжалване по новия ГПК) са както следва:

Диана Джамбазова – 15 бр. въззивни гр.д. и 15 бр. ч. гр.дела

Иван Лещев – 10 бр. въззивни гр.дела и 10 бр. частни гр.дела

Маринела Дончева – 5 бр. въззивни гр.д. и 5 бр. частни гр.д.

Пенка Христова – 7 бр. въззивни гр.дела и 10 бр. частни гр.дела

Петя Петрова – 6 бр. въззивни гр.дела и 7 бр. частни гр.дела

Радослав Славов – 10 бр. въззивни гр.дела и 9 бр. частни гр.дела

Северина Илиева – 10 бр. въззивни гр.дела и 9 бр. частни гр.дела

ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ са съдебните актове по **10 бр.** въззивни гр.дела, което представлява **9%** от върнатите след касационен контрол дела, като процентът е приблизително един и същ и по отношение броя на обжалваните въззивни гр.дела.

Изцяло отменени са също определенията по **6 бр.** въззивни частни гр.дела. Съотнесено към броя на върнатите от ВКС на РБ частни гр.дела, това прави **8%**, респ. **6%** спрямо обжалваните частни гр.дела.

В съпоставка с общия брой подлежащи на разглеждане през отчетния период дела, изцяло отменените съдебни решения по въззивни гр.дела са **4%**, а отменените определения по възз. частни гр.дела – **1,3%**.

Спрямо свършените дела през отчетния период, изцяло отменените съдебни актове по въззивни гр.дела представляват **5%**, а отменените въззивни частни гр.дела – **1,5%**.

По съдии, данните са следните:

Диана Джамбазова – 3 бр. въззивни гр.д. и 1 въззивно ч. гр.д.

Иван Лещев – 1 бр. въззивно гр.дело и 1 бр. въззивно частно гр.д.

Маринела Дончева – нито едно в.гр.д. и 1 въззивно ч.гр.д.

Пенка Христова – 1 въззивно гр.дело и нито едно въззивно ч.гр.д.

Петя Петрова – 1 отменено въззивно гр.дело, 1 обезсилено и 2 бр. определения по гр.дела. По едно от отменените дела съдия Петрова е останала на особено мнение, което именно е било възприето от ВКС на РБ, за да отмени решението. Едно от отменените определения е било такова за спиране на производството по делото, а второто – отменено определение, постановено по молба за изменение на решение в частта за разноските.

Радослав Славов – нито едно дело

Северина Илиева – нито едно въззивно гр.д. 1 бр. частно гр.дело

Анализирайки причините, поради които са отменени или обезсилени съдебните актове, констатираме следното:

Като най-честа причина за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане се очертава недопускането на поискани от страните нови доказателства, които са от значение за правилното решаване на спора по чл. 205 ГПК (отм), представляващо съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Макар и много рядко, все още са останали за разглеждане дела по стария ред. С влизането в сила на новия ГПК и по-строгите правила относно преклузивните срокове, в които страните могат да правят своите доказателствени искания, този проблем вече не е така актуален. В последно време ВКС на РБ смекчи позицията си по отношение на преклузията за посочване на доказателства и предявяване на възражения, поради което част от отменените решения се връщат за събиране на доказателства по новия ГПК.

В много малка част отмяната на постановените решения се дължи на неправилно тълкуване и прилагане на закона.

ЧАСТИЧНО ПОТВЪРДЕНИ са решенията по **19 бр.** въззивни гр.дела и по **1 бр.** въззивно частно гр.дело.

От изложените данни, изцяло отменените съдебни актове по въззивни граждански дела представляват 9% от всички върнати от ВКС на РБ гр. дела, а за частните гр. дела този процент е 8%.

По този критерий се забелязва отстъпление от резултатите от предходната 2009 год., когато изцяло отменените решения са представлявали 6% от всички върнати от ВКС на РБ, а изцяло отменените определения – само 0,5%. Въпреки това се запазва относително нисък процент отменени съдебни актове. Реалното

отчитане на качеството на съдебните актове, преминали през касационна проверка е затруднено от обстоятелството, че голяма част от делата, върнати от ВКС на РБ през 2010 год. всъщност са решени през 2009 година.

Тези резултати дават основание качеството на работа в гражданско отделение да се прецени като много добра.

5. ЕФЕКТИВНОСТ И РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА НА ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ГР.ВАРНА НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ

През отчетния период в гражданско отделение при брой съдии по щат 7 средната натовареност е **8,57** от подлежащите на разглеждане дела и **7,89** от свършените дела. Тази натовареност се е увеличила в сравнение с предходната 2009 година, когато тя е била 7,95 от подлежащите на разглеждане дела и 7,50 от свършените дела. Сравнението с 2008 год. - 10,21 не е показателно, тъй като тази средна натовареност е била в резултат от разглеждането на касационните трудови дела.

Конкретната натовареност на всеки от съдиите, данните са следните:

Диана Джамбазова – 107 бр. общо дела за разглеждане, от които 38 бр. въззивни гр.д. и 69 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 96 бр., в това число 32 бр. въззивни гр.дела и 64 – частни. С акт по същество са приключени 27 бр. въззивни граждански и 57 бр. въззивни частни гр.дела. Прекратени са 5 бр. граждански и 7 бр. частни граждански дела.

През 2009 год. съдия Джамбазова е разгледала общо 99 бр. дела, от които свършени са 93 бр

Иван Лещев – 110 бр. общо граждански дела за разглеждане, от които 40 бр. въззивни гр.д. и 70 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 106 бр. гр.дела, в това число: 36 бр. въззивни гр.дела и 70 бр. въззивни частни гр.дела. С акт по същество са приключени 32 бр. въззивни граждански и 51 бр. частни граждански дела. Прекратени са 4 бр. въззивни граждански и 19 бр. въззивни частни граждански дела.

През предходната година съдия Лещев е разгледал общо в търговско и гражданско отделение 112 бр., а свършените дела са съответно: 105 бр. общо за двете отделения.

Маринела Дончева – 78 бр. общо граждански дела за разглеждане, от които 25 бр. въззивни гр.д. и 53 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 68 бр. гр.дела, в това число 18 бр. въззивни граждански дела и 50 бр. въззивни частни гр.дела. Приключени с акт по същество са 17 бр. въззивни граждански дела и 45 бр. въззивни граждански дела. Прекратени са 1 въззивно гр.дело и 5 бр. въззивни частни гр.дела.

В сравнение с предходната година съдия Дончева е разгледала общо 97 бр. дела, включително и такива в търговско отделение, от които 36 въззивни и 61 бр. частни. От тях свършени са 94 бр. общо в двете отделения.

Пенка Христова – 110 бр. общо дела за разглеждане, от които 38 бр. въззивни гр.д. и 72 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 104 бр. гр.дела, в това число 34 бр. въззивни граждански дела и 70 бр.

въззивни частни граждански дела. С акт по същество са приключили 28 бр. въззивни гр.дела и 54 бр. въззивни частни гр.дела. Прекратени са 6 бр. въззивни гр.дела и 16 бр. въззивни частни гр.дела.

През 2009 год. съдия Христова е разгледала общо 73 бр., от които свършени са 67 бр.Разликата в броя дела се дължи на продължителен отпуск по болест на съдия Христова през 2009 год.

Петя Петрова – 109 бр. общо дела за разглеждане, от които 41 бр.въззивни гр.д. и 68 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 102 бр. гр.дела, в това число 35 бр. въззивни граждански и 67 бр. въззивни частни гр.дела. С акт по същество са приключили 29 бр. въззивни гр.дела и 49 бр. въззивни частни гр.дела. Прекратени са 6 бр. въззивни гр.дела и 18 бр. въззивни частни гр.дела.

През 2009 год. съдия Петрова е разгледала общо 100 бр. гр.дела, от които свършени са 95 бр.

Радослав Славов – 104 бр. общо дела за разглеждане, от които 37 бр.въззивни гр.д. и 67 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 91 бр. гр.дела, в това число 28 бр. въззивни граждански и 63 бр. въззивни частни гр.дела. С акт по същество са приключили 27 бр. въззивни гр.дела и 53 бр. въззивни частни гр.дела. Прекратени са 1 бр. въззивно гр.дело и 10 бр. въззивни частни гр.дела.

През 2009 год. съдия Славов е разгледал общо 92 бр. гр.дела, от които свършени са 87 бр.

Северина Илиева – 101 бр. общо дела за разглеждане, от които 34 бр. въззивни гр.д. и 67 бр. въззивни частни гр.д. От тях свършени са 96 бр. гр.дела, в това число 30 бр. въззивни граждански и 66 бр.

въззивни частни гр.дела. С акт по същество са приключили 20 бр. въззивни гр.дела и 49 бр. въззивни частни гр.дела. Прекратени са 10 бр. въззивни гр.дела и 17 бр. въззивни частни гр.дела.

От изложените данни, особено при съпоставката с натовареността на съдиите през предходната 2009 год. се вижда отчетливо нарастване на броя дела, разгледани от всеки съдия по отделно

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ

Действителната натовареност на съдиите от гражданско отделение през отчетния период е **12,24**, спрямо всички дела за разглеждане и 11,28 спрямо свършените дела. Стойността на този показател през 2009 год. е била 9,12. Увеличението му през тази година, въпреки че съставът на отделението е попълнен със 7 съдии, се дължи на обстоятелството, че е отчетено постъпление със 103 бр. граждански дела в повече, в сравнение с 2009 год. и със 101 бр. повече от 2008 год.

Не се води отделна статистика, но съдиите от гражданско отделение са вземали участие при разглеждане на търговски дела, по които има отводи на титулярните състави, както и по наказателни дела – по същата причина. Участието на граждански и търговски съдии в мерките за неотклонение е регулярно и се извършва по график. През определени периоди от време граждански съдии са участвали в състави по частни търговски дела, с цел облекчаване натовареността на колегите от търговско отделение.

Съдиите от гражданско отделение са участвали в съдебните заседания на наказателно отделение по мерките за неотклонение по 173 бр. въззивни частни наказателни дела, както и при необходимост – при

разглеждане на въззивните НОХД, както следва: съдия Иван Лещев – по 4 бр. ВНОХД, съдия Радослав Славов– по 7 бр. ВНОХД, по едно, от които е и докладчик, съдия Диана Джамбазова– по 1 ВНОХД, съдия Пенка Христова – по 4 бр. ВНОХД, съдия Петя Петрова – по 7 бр. ВНОХД и съдия Маринела Дончева – по 2 бр. ВНОХД.

Освен посочените отчетни данни за броя на разгледаните и свършени граждански дела, съдиите в гражданско отделение постановяват редица актове – разпореждания, определения в хода на делото и други, които по правило не се отчитат, но представляват значителна част от работата.

Така, през 2010 год. съдиите в гражданско отделение са постановили **1250 бр.** такива актове, (спрямо 928 бр. през 2009 год) между които разпореждания по преписки, по жалби, определения, постановени в з. з. по реда на чл., чл. 63, ал. 1, б. „б”, 182, 183, 192, ал. 4, 205, ал. 1, 244 и 308 от ГПК(отм), както и разпорежданията и определенията във връзка с администриране на касационните жалби по реда на чл. 275 и 280 ГПК. Тази работа остава скрита, но тя е особено важна за постигане целите на правораздавателната дейност, и това личи от отличните резултати, както по критерия срочност, така и по качество на постановените актове.

Ежегодно се извършват проверки на дейността на окръжните съдилища в района на Апелативен съд гр. Варна, в които са вземали участие всички съдии от гражданско отделение. За резултатите от извършените проверки те изготвят подробни доклади, въз основа на

които председателят на отделението изготвя обобщен доклад с препоръки за подобряване на работата.

РАБОТА НА СЪДЕБНИЯ ПОМОЩНИК

До м.октомври 2010 год. към гражданско отделение е работила като съдебен помощник Геновева Илиева. След спечелен конкурс, същата е назначена за младши съдия в ОС гр.Разград.

На първо място ангажиментите на съдебния помощник включват, проверка по редовността на въззивните жалби, които постъпват в съда. След обстойна проверка на делата за спазване изискванията на гл.ХХ и ХХІ от ГПК, съдебният помощник е изготвила доклад с предложения за разпореждания по **158 бр.** въззивни гр.дела.

Наред с това, под контрола на съдиите тя е подготвила проекти за съдебни актове по **79 бр.** гр.дела, от които 62 бр. определения и 17 бр. решения.

Съдебният помощник Геновева Илиева е подпомагала работата на съдиите, като по възлагане от тях е извършвала справки по делата, издирвала, проучвала и обобщавала съдебна практика във връзка с конкретни казуси, а също така е вземала участие при изготвяне на становища по правни въпроси, по исканията на Председателя на ВКС на РБ във връзка с издаването на тълкувателни решения, както и по повод провеждания от Министерство на правосъдието мониторинг по ГПК.

С проявения стремеж за срочно и качествено изпълнение на възложените й задачи, съдебният помощник допринесе за успешната работа на отделението.

6. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА В СЪДИЛИЩАТА ОТ РАЙОНА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА

От общо разгледаните през отчетния период **254 бр.** въззивни граждански дела, свършени са **213 бр.** въззивни граждански дела:

От тях:

- потвърдени са решенията по **100 бр.** първоинстанционни гр.дела
- изцяло отменени с постановяване на ново решение по същество са **28 бр.** първоинстанционни гр.дела
- обезсилени са решенията по **5 бр.** първоинстанционни гр.дела
- частично отменени са решенията по **45 бр.** първоинстанционни гр.дела
- прекратени са **33 бр.** първоинстанционни гр.дела

През отчетния период разгледани са общо **10 бр.** жалби за бавност, от които са оставени без уважение 9 бр., а е уважена 1 жалба.

Разпределени по окръжни съдилища, те са както следва:

- **ВОС** – от общо свършени **125 бр.** гр.дела, потвърдени са **59 бр.**, изцяло отменени са решенията по **19 бр.** гр.дела, обезсилени са решенията по **3 бр.** гр.дела, частично отменени са решенията по **26 бр.** гр.дела и са прекратени производствата по **16 бр.** гр.дела.

- **ДОС** - от общо свършени **27 бр.** гр.дела, потвърдени са **9 бр.**, изцяло отменени са решенията по **4 бр.** гр.дела, няма обезсилени дела, частично отменени са решенията по **7 бр.** гр.дела. Прекратени са **7** производства.

- **РОС** - от общо свършени **13 бр.** гр.дела, потвърдени са **4 бр.**, изцяло отменено е решението по **1 гр.дело**, обезсилено е решението по **1 гр.дело**, частично отменени са решенията по **4 бр.** гр.дела, прекратени са производствата по **3 бр.** гр.дела.

- **СОС** - от общо свършени **9 бр.** гр.дела, потвърдени са **7 бр.**, няма изцяло отменени и обезсилени решения, частично отменено е решението по **1 гр.дело**, прекратено е производството по **1 гр.дело**.

- **ТОС** - от общо свършени **19 бр.** гр.дела, потвърдени са **12 бр.**, изцяло отменено е решението по **1 гр.дело**, частично отменени са решенията по **2 бр.** гр.дела, прекратени са производствата по **4 бр.** гр.дела. Няма обезсилени първоинстанционни решения.

- **ШОС** - от общо свършени **20 бр.** гр.дела, потвърдени са **9 бр.**, изцяло отменени са решенията по **3 бр.** гр.дела, обезсилено е решението по **1 гр.дело**, частично отменени са решенията по **5 бр.** гр.дела, прекратени са производствата по **2 бр.** гр.дела.

Анализът на посочените данни дава основание за следните изводи:

Изцяло отменени и обезсилени първоинстанционни съдебни актове през 2010 год. са **33 бр.** общо за съдилищата от апелативния район, при общо разгледани 254 бр. въззивни гр.дела. Те представляват **26%** от всички решени по същество въззивни граждански дела, респ. **21%** от всички подлежащи на разглеждане. През 2009 год. този процент е бил 10,28%, а през 2008 год - 18 %. Тези данни донякъде разколебават позитивната тенденция, констатирана при предходните отчети. В почти всички окръжни съдилища се наблюдава увеличение броя на

отменените и обезсилени съдебни решения. Единствено СОС отбелязва напредък в това отношение – без нито едно отменено и обезсилено решение, а ТОС запазва състоянието от предишната година – 1 отменено, и без обезсилени.

Въпреки това, като абсолютни стойности броят на отменените и обезсилени съдебни решения в съдилищата не е висок. Това дава основание да се направи много добра оценка за работата на съдиите, както на базата на разгледаните от апелативния съд граждански дела и постановените по тях съдебни актове, така и въз основа на констатациите от извършените през отчетния период на основание чл. 106, ал. 1, т. 6 от ЗСВ ревизии. В тази проверки са участвали всички съдии от гражданско отделение, които са направили писмено и съответните препоръки за отстраняване на констатираните пропуски и слабости в работата на окръжните съдилища. Констатациите на ревизиращите съдии са обобщени в самостоятелен доклад от зам. председателя, който е предоставен на председателя с конкретни предложения.

7. РАБОТА НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

В своята дейност съдиите от гражданско отделение са подпомагани от двама деловодители и двама секретар-протоколисти, които са с опит във воденето на съдебните книжа и работят организирано и ефективно. През м. юли 2010 год. поради пенсиониране напусна едната деловодителка, а от м. октомври 2010 год. едната съдебна секретарка излезе в продължителен болничен отпуск. По тези причини съставът на деловодството остана непопълнен до 01.11.2010

год., когато бяха назначени нов деловодител и съдебен секретар по заместване. През този период от време въпреки намаления състав, деловодството продължи нормалната си работа. Не са констатирани нарушения, свързани с несвоевременно или неточно изготвяне на протоколите от съдебните заседания. Не са допускани случаи на отлагане на дела поради нередовно изготвяне или връчване на призовки и съобщения. Всички постъпили в съда документи се докладват своевременно на съдиите, а постановените съдебни актове – разпореждания, определения и решения, се обработват в срок. Съдебно-деловодните книги се водят съобразно изискванията на ПАРОВАС.

При постъпването си новите служители, които са придобили значителен опит в съдебната система, пълноценно се включиха в работата на деловодството, проявявайки изключително висока дисциплина и чувство на отговорност при изпълнение на служебните си задължения.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РАБОТАТА НА СЪДИИТЕ В ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА

В заключение следва да се направи извод, че през отчетната 2010 г. работата на гражданско отделение при Варненския апелативен съд е много добра, в пълно съответствие с нормативните изисквания, като са постигнати добри резултати по всички показатели на съдебната дейност.

Всички съдии са с дългогодишен опит и доказан висок професионализъм, което се потвърждава и от данните за отличните резултати от касационната проверка на постановените съдебни актове.

В отделението се провеждат общи събрания, на които съвместно се разглеждат и решават, както въпроси от организационно естество, така и по тълкуването и прилагане на закона. И през тази година продължи с мониторинга по приложението на ГПК, който се организира от Министерството на правосъдието. По този повод бяха обобщени становища на съдии от окръжните и районни съдилища в апелативния район, на база на които бяха изготвени мотивирани предложения в две насоки – за законодателни промени с цел усъвършенстване на нормативната уредба, и в помощ на тълкувателната дейност на ВКС на РБ.

Становищата, които сме изразили по поставените въпроси, ще бъдат полезни при обсъждането им от ОСГК на ВКС на РБ с оглед постановяването на тълкувателните решения по тях.

IV. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2010 г. търговско отделение на Варненски апелативен съд работи в състав от шестима съдии, разглеждащи въззивни търговски дела: Мара Христова - председател, Вилиян Петров, Златка Златилова, Магдалена Недева, Анета Братанова и Петя Хорозова. Поради отсъствието близо три месеца на съдия Анета Братанова поради болест, както и поради продължителното отсъствие поради временна нетрудоспособност на съдия Магдалена Недева, същите бяха заместени

от командированния съдия от Окръжен съд – Варна Кристияна Генковска. В работата на търговско отделение по въззивни частни жалби участваха и председателят на гражданско отделение съдия Маринела Дончева и съдията Пенка Христова, които са свършили общо 13 частни производства. През целия отчетен период в отделението работи и съдебният помощник Августина Липованска.

1.БРОЙ ДЕЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ ПРЕЗ 2010 ГОД.:

ОБЩИЯТ БРОЙ на подлежащите за разглеждане търговски дела е 715 бр., от които 284 бр. въззивни, 423 бр. въззивни частни дела и 8 бр. частни производства за определяне срок при бавност.

За сравнение, общият брой на всички подлежащи на разглеждане в ТО дела през 2009 г. е 698 бр., от които 257 бр. въззивни търговски, 436 бр. въззивни частни и 5 бр. частни производства за определяне срок при бавност. През 2008 г. общият брой на всички подлежащи за разглеждане дела е бил 694 бр., от които въззивни търговски дела 296 бр., касационни трудови дела 73 бр., въззивни частни търговски дела 319 бр. и 6 бр. частни производства за определяне срок при бавност.

ПОСТЪПИЛИТЕ за разглеждане през 2010 г. в ТО дела са общо 693 бр., при 637 бр. за 2009 г. и 574 бр. за 2008 г, като тук следва да се отбележи, че данните за 2009 г., първото полугодие, включват в производствата по обжалване действията на съдебния изпълнител, които се разпределяха между ТО и ГО, а за 2008 г. включват и постъпилите за разглеждане в ТО през 2008 г. касационни трудови дела.

ПОСТЪПИЛИТЕ за разглеждане през 2010 г. в ТО общо 693 бр. дела се разпределят, както следва:

Въззивни търговски дела – 264 бр. при 215 бр. през 2009 г. и 233 бр. през 2008 г..

Въззивни частни търговски дела – 421 бр. при 417 бр. през 2009 г. и 310 бр. през 2008 г..

Частни производства за определяне срок при бавност - 8 бр. при 5 бр. за 2009 г. и 6 бр. за 2008 г..

Общо висящи в началото на отчетния период са били 22 бр., при 61 бр. за 2009 г. и 120 бр. за 2008 г.

По видове общо висящите в началото на отчетния период търговски дела се разпределят така:

Въззивни търговски дела – 20 бр., при 42 бр. за 2009 г. и 63 бр. за 2008 г..

Въззивни частни търговски дела – 2 бр., при 19 бр. за 2009 г. и 9 бр. за 2008 г..

Анализът на всички горепосочени данни при тяхното сравнение с предходните 2009 г. и 2008 г. сочи:

- нарастване броя на постъпилите въззивни търговски дела с 49 бр. спрямо 2009 г. и с 31 бр. спрямо 2008 г.

- нарастване броя на постъпилите въззивни частни дела с 111 бр. спрямо 2008 г. и задържане на същото постъпление на равнището на 2009 г., което през 2009 г. е достигнато и с бройките частни производства по обжалване действията на СИ. Тези граждански производства през цялата 2010 г. се образуваха и разглеждаха само в гражданско отделение. През 2010 г. продължи тенденцията за ръст на делата по несъстоятелност, включително и на частните въззивни

производства по тези дела, които се разглеждат и решават в кратки срокове. За тях липсва отделна статистика, каквато бе водена преди години.

В обобщение, ръстът на постъпилите за разглеждане общо търговски дела през 2010 г. е с 54 бр. дела повече, спрямо 2009 г. и с 142 бр. дела повече, в сравнение с 2008 година.

Налице е задържане броя на частните производства за определяне на срок при бавност, което е резултат от подобрената работа на съдилищата от апелативния район по отношение на критерия срочност.

2.ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД: СВЪРШЕНИ ДЕЛА В КРАЯ НА 2010 ГОДИНА

През отчетния период са свършени всичко 651 бр. търговски дела, от които 232 бр. въззивни търговски дела, 411 бр. въззивни частни търговски дела и 8 бр. частни търговски дела за определяне срок при бавност. Спрямо общия брой дела за разглеждане през 2010 г. процентът на свършените е 91,05%.

От свършените търговски дела, с акт по същество са приключили общо 567 бр. дела, от които 202 бр. въззивни търговски дела, 357 бр. въззивни частни търговски дела и 8 бр. дела, образувани по молби за определяне срок при бавност.

За предходните две години броят на свършените дела е, както следва:

През 2009 г. – 676 бр. дела, от които 237 бр. въззивни търговски дела, 434 въззивни частни и 5 бр. частни производства по молби за определяне срок при бавност.

През 2008 г. са свършени общо 633 бр. търговски дела, от които 254 бр. въззивни търговски, 73 бр. касационни трудови дела, 300 бр. въззивни частни и 6 бр., образувани по жалби за бавност.

По-големият брой свършени през 2009 г. търговски дела, при същевременно по-нисък ръст на постъплението, се обяснява с по-големият брой висящи в началото на 2009 г. търговски дела, /61 бр./ в сравнение с висящността в началото на 2010 г., както и с участието на 50% на съдия Ив. Лещев от ГО в работата на търговско отделение през първото полугодие на 2009 г..

За 2010 г. броят на свършените въззивни частни търговски дела е увеличен спрямо 2008 г. с 111 бр., и е изравнен с този за 2009 г., като се вземе предвид по-големия брой висящи въззивни частни дела в началото на 2009 г. в сравнение с 2010 г., участието на 50% на съдия Ив. Лещев и бройките граждански производства, образувани и разглеждани в ТО през 2009 година..

Процентът на свършените с акт по същество търговски дела спрямо всички свършени дела през 2010 г. е 87,10 %, което е резултат от традиционната за търговско отделение добра организация на работата по тези дела. За сравнение този процент за 2009 г. е 89,64% и 89,82% за 2008 година.

Всички жалби за бавност са приключили с акт по същество.

СРОЧНОСТ НА ПРИКЛЮЧВАНЕТО НА ДЕЛАТА:

В срок до три месеца са свършени 606 бр. търговски дела, което представлява 93% от всички свършени през отчетния период дела. В сравнение с 2009 г. /91%/ този показател е подобрен с 2% и е изравнен с резултата от 2008 г., който също е 93%, което обосновава извода за добрата работа на съдиите от ТО по този показател.

Налице е допускане по много от делата на събиране на нови доказателства, най-вече съдебни експертизи, пред въззивната инстанция съобразно разпоредбите на ГПК, което несъмнено дава отражение на срочността на приключването им в 3 месечния срок.

От общо свършените 232 бр. въззивни търговски дела 187 бр. са свършени в рамките на 3 – месечния срок, което прави 81%. За сравнение за 2009 г. този процент е бил 75%, което налага извода за подобряване на работата по този показател и определяне работата на съдиите от ТО през 2010 г. като ефективна.

Въззивните частни търговски дела са свършени на 100% в рамките на 3-месечния срок, при 100% за 2009 г. и 99% за 2008 година.

Анализът на тези проценти води до извода, че традиционно въззивните частни търговски дела се приключват 100% в рамките на тримесечния срок. В отделението е създадена организация за тяхното приключване дори в едномесечен срок, което на фона на увеличеното постъпление на този вид дела през 2010 г. сочи на завишена бързина в правораздаването по тях.

Останали несвършени към 31.12.2010 г. дела са общо 64 бр., от които 52 бр. въззивни търговски дела и 12 бр. въззивни частни производства. Тази висящност е обусловена не само от висящите

поради отлагане на производството, но и от по-големия брой постъпили в края на 2010 г. за разглеждане образувани и насрочени въззивни дела.

В процентно отношение несвършените в края на 2009 г. търговски дела към общия брой търговски дела за разглеждане през 2010 г. е 3,08%, а несвършените в края на 2010 г. спрямо делата за разглеждане – 8,95%.

ПРЕКРАТЕНИ ПРОИЗВОДСТВА

Общият брой на прекратените производства през 2010 г. е 84 бр., което е 12,90% спрямо свършените дела. От тях 30 бр. са по въззивни търговски дела и 54 бр. по въззивни частни търговски дела.

За 2009 г. броят на прекратените производства е бил 70 бр., съставляващи 10,54%, а за 2008 г. – 59 бр., съставляващи 10,36% спрямо свършените дела т.е. процентът на прекратените производства се движи в приблизително едни и същи ниски граници.

При анализ на причините за прекратяване на производствата пред въззивната инстанция се установи, че в някои от случаите първоинстанционните съдилища са допуснали пропуски по администрирането на въззивните жалби, изразяващи се най-често в несъбрани в пълен размер държавни такси, невръчени съобщения за изготвените решения, допуснати очевидни фактически грешки при постановяване на решенията, нуждаещи се от поправка, което производство следва да се развие пред първоинстанционния съд, допълване на решенията на първоинстанционния съд при липсващо произнасяне по някои от предявените искове и др..

Другите причини за прекратяване на производството са в резултат на оттегляне на въззивните жалби, оттегляне или отказ от иска, на постигната във въззивното производство спогодба между страните, както и в резултат на неотстраняване в срок на нередовности на въззивните жалби или исковите молби, оставени без движение във въззивната инстанция.

ОТЛАГАНЕ НА ДЕЛАТА

Насрочените през 2010 г. за разглеждане въззивни търговски дела са 277 бр., от които са отложени 57 бр.. Няма отложени дела поради отменен ход по същество. В процентно отношение броят на отложените дела спрямо насрочените е 20,58% при 21,58% за 2009 г. и 20,83% за 2008 година.

Анализът на горните данни обосновава извода за намаление процента на отложените дела през отчетния период.

Този показател, обаче не трябва да се абсолютизира. От практиката конкретно по въззивните търговски дела през годините се установи, че правилното решаване на търговските спорове, които безспорно са с фактическа и правна сложност, изисква събирането на нови доказателства, най-вече съдебни експертизи от въззивната инстанция и при прилагането на новия процесуален ред, което несъмнено води до тяхното отлагане във времето. Същата практика, обаче е доказала, че за сметка на отлагане на делата, именно за събиране на нови доказателства, се стига до постановяването на правилни решения от въззивната инстанция, потвърждение на който

факт е резултата от касационното обжалване на въззивните решения по търговски дела.

През отчетния период в отделението са проведени 1 334 бр. закрити съдебни заседания, който показател, не е обхванат от статистическите отчети, но показва интензитета в работата на съдиите по делата включително и по тяхната подготовка за разглеждане в открити съдебни заседания, съобразно разпоредбата на чл.267 ГПК. Преобладаваща е практиката на съдиите от търговско отделение произнасянето по направените във въззивните жалби доказателствени искания да става именно в закрито съдебно заседание. Само по изключение по преценка на съда произнасянето по тези искания е ставало в първото по делото съдебно заседание.

Единични са случаите на отлагане на производствата по чл.142 ал.2 ГПК, като решаващият състав винаги е прилагал стриктно тази разпоредба, както и поради нередовно призоваване на страните.

3. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

През отчетната 2010 г. са обжалвани пред ВКС на РБ актовете по общо 181 бр. дела. От тях 118 бр. са по въззивни търговски дела и 63 бр. по въззивни частни търговски дела. В сравнение с предходната 2009 г. общият брой на обжалваните дела е намален – 261 бр. , а в сравнение с 2008 г. е почти същият – 185 бр.. По-големият брой общо обжалвани съдебни актове за 2009 г., както бе посочено по-горе в доклада е в резултат на по-големия брой свършени дела, предвид участието през първото полугодие на 50% на още един съдия в работата на търговско отделение.

През отчетния период са се върнали с резултат от касационното обжалване общо 185 бр. търговски дела, от които 124 бр. въззивни търговски и 61 бр. въззивни частни търговски дела.

За сравнение през 2009 г. са се върнали с резултат от касационно обжалване общо 184 бр. дела, от които 101 бр. въззивни търговски и 83 бр. частни въззивни търговски дела. През 2008 г. са се върнали общо 142 бр. дела, от които 97 бр. въззивни търговски и 45 бр. частни въззивни търговски дела.

Анализът на тези данни показва, че през 2010 г. значително е завишен броят на върнатите с резултат от касационно обжалване въззивни търговски дела.

ПОТВЪРДЕНИ са съдебните актове по общо 163 бр. дела.

От върнатите обжалвани 124 бр. въззивни търговски дела по 107 бр. от тях решенията са потвърдени от касационната инстанция.

От върнатите 61 бр. въззивни частни търговски дела, съдебните актове по 56 бр. от тях са потвърдени от касационната инстанция.

Изцяло потвърдените съдебни актове представляват 88,11% от върнатите след касационна проверка дела. Потвърдените решения по въззивни търговски дела в процентно отношение спрямо върнатите от ВКС е 86,29%, а процентът на потвърдените определения по въззивни частни дела – 91,80%. Въз основа на тези данни, резултатът по този показател следва да се определи като отличен.

За сравнение през 2009 г. процентът на изцяло потвърдените съдебни актове е 90%, а през 2008 г. – 82%, което означава, че е налице

тенденция към повишаване като цяло качеството на работата по въззивните търговски дела.

ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ по вина на съда са съдебните актове по общо 13 бр. търг. дела, което представлява 7% от върнатите от касационна проверка дела.

От върнатите обжалвани 124 бр. въззивни търговски дела по 8 бр. от тях, решенията са отменени изцяло по вина на съда от касационната инстанция, което представлява 6,45%.

От върнатите обжалвани 61 бр. въззивни частни търговски дела по 5 бр. от тях определенията са отменени изцяло, което прави 8,20%.

За сравнение през 2009 г. процентът на изцяло отменените актове е 6%, а през 2008 г. - 10%, което отново показва подобрене на работата по този показател, като се има предвид, че процентът на отменените изцяло съдебни актове по търговски дела традиционно е много нисък за отделението.

ЧАСТИЧНО ПОТВЪРДЕНИ са решенията по 8 бр. въззивни търговски дела, което представлява 6,45% от върнатите от касационна проверка такива дела и 0.2% от всички върнати дела.

При съпоставка с общия брой подлежащи на разглеждане през отчетния период дела, изцяло отменените съдебни решения по въззивни търговски дела са 2,82%, а отменените определения – 1,18%.

Спрямо свършените дела през отчетния период изцяло отменените съдебни актове по въззивни търговски дела съставляват 3,45%, а по въззивни частни търговски дела – 1,22%.

АНАЛИЗЪТ на причините, довели до цялостната отмяна на решенията по въззивни търговски дела налага извода за групирането им в две основни групи – неправилно приложение на материалния закон и допуснати процесуални нарушения.

Веднага следва да се отбележи, че по 4 бр. от делата, които съставляват общо 50% от отменените изцяло дела, за да отмени решенията по тях, ВКС се е позовал на приетото в т.3 по отношение нищожността на клаузата за неустойка в ТР №1/2009 г. от 15.06.2010 г., което тълкувателно решение е прието след постановяване на решенията по тези дела. Въззивният съд бе изключително затруднен при тяхното решаване, с оглед трайно противоречивата практика на ВКС по въпроса за валидността на клаузата за неустойка, уговорена без срок и краен предел, основно по неизпълнение на приватизационните договори, с какъвто предмет са посочените по-горе дела, наложила и приемането през 2010 г. на ТР №1/2009 г. от ОСТК на ВКС.

Като се отчете и обстоятелството, че търговските дела са усложнени от фактическа и правна страна и изключително разнообразни по предмет, съответно по приложим материален закон, по който в някои от случаите липсва съдебна практика или тя е противоречива, изводът за много добра работа на съдиите от търговско отделение през отчетния период се налага сам по себе си.

4. НАТОВАРЕНОСТ

НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ

През отчетния период при брой 6 съдии по щат в търговско отделение средната натовареност е била 9,93 от подлежащите на

разглеждане дела и 9,04 от свършените дела. Тази натовареност се е увеличила в сравнение с предходните 2009 г. и 2008 г., когато тя съответно е била 8,95 и 9,64 от подлежащите на разглеждане дела и 8,67 и 8,79 от свършените дела. Това увеличение е значително, като се има предвид, че през 2009 г. в отделението е работил и съдия от ГО на 50% , а през 2008 г. натовареността се определя и от броя на разгледаните касационни трудови дела.

Посочените по-горе данни сочат нарастване през годините броя на подлежащите на разглеждане търговски дела, при запазване броя на съдиите по щат в търговско отделение.

През 2010 г. при запазени 6 бройки по щат, в отделението бе командирован съдия от Варненски окръжен съд – съдия Кристияна Генковска, на мястото на отсъстващата продължително време по болест съдия Анета Братанова и съдия Магдалена Недева. През съдебната ваканция предвид излизането на съдия М. Недева в платен годишен отпуск, на практика отделението работи в състав само от 5 съдии, което при наличието на образувани през същия период производства, изискващи бързо разглеждане, /несъстоятелност и обезпечения/ затрудни много работата в отделението.

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ

Действителната натовареност на съдиите от търговско отделение през отчетния период спрямо всички дела за разглеждане е 15,96 и 14,53 спрямо свършените дела, която също е много висока и се дължи на увеличения брой търговски дела за разглеждане при запазен съдийски състав в отделението.

За сравнение през 2009 г. този показател е бил съответно 12,25 и 11,86, а за 2008 г. – 13,35 и 12,17. Този по-нисък показател е постигнат дори с бройките разгледани през 2009 г. граждански производства по обжалване действията на съдебния изпълнител, а през 2008 г. и с бройките касационни дела, което недвусмислено показва значителния ръст на действителната натовареност с търговски дела през 2010 година.

Действителната натовареност на съдиите от отделението през 2010 г. е дори по-висока от тази за 2007 г. – 15,45 и 13,78 , когато в отделението работеха само 4-ма съдии. При съпоставката на данните за 2010 г. с предходните три години следва да се отчете обстоятелството, че през 2009 г. в отделението е работил един съдия от ГО на 50%, както и това, че през 2008 г. и 2007 г. в отделението се разглеждаха освен търговски и касационни трудови дела.

Към този показател, макар че не намира отражение в статистическия отчет, трябва да се отчете и натовареността на съдиите, изразяваща се в участието им в съставите на наказателно отделение по въззивни частни наказателни дела, по мерки за неотклонение 210 бр. и наказателни дела от общ характер общо 13 на брой.

Освен постановените актове по същество, съдиите от търговско отделение са постановили и актове по движението на търговските дела, определения и разпореждания общо 1 334 бр. в закрити съдебни заседания.

И през отчетния период съдиите от търговско отделение участваха в проверките на дейността на окръжните съдилища от съдебния район

на ВАпС, за резултатите, от които проверки бяха изготвени подробни доклади, обобщени от председателя на отделението с препоръки за подобряване на работата.

Посочените по-горе статистически данни, обосновават необходимостта от попълване съдийския щат в отделението с още един съдия. Необходимостта от още една бройка се налага и от обстоятелството, че на практика в търговско отделение не могат да се сформират два редовни състава със 100% натовареност на съдиите в тях, тъй като наличните два състава са с участието на председателя на отделението, който работи при 70% натовареност. Компромисно, по решение на самия председател на отделението, последният би могъл отново да работи на 100% натовареност, вместо на 70%, както бе до 2007 г. преди увеличението на съдийския щат от 4 на 6 бройки. Определено това не е решение на кадровия въпрос, тъй като председателят на отделението е натоварен и с изпълнението на немалко административни задължения. В подкрепа на обосновката за попълване на съдийския щат в отделението с още една бройка следва да бъде и обстоятелството, че в общата бройка, подлежащи на разглеждане през 2009 г. и 2010 г. дела, са включени „бързите производства“, каквито са делата по несъстоятелност, със завишен ръст особено през отчетния период, както и производствата по обезпечаване на исковите, които също бележат значително увеличение. Тези дела се разглеждат в много кратки срокове, което води до обременяване на работата в отделението като цяло.

РАБОТА НА СЪДЕБНИЯ ПОМОЩНИК

През целия отчетен период в отделението работи и съдебният помощник Августина Липованска, която участва активно в работата на отделението.

Съобразно утвърдената регламентация на работата на съдебния помощник, Августина Липованска е извършила проверка по редовността на постъпилите в съда въззивни жалби по 575 броя въззивни търговски дела и по редовността на постъпилите касационни жалби по 196 бр. дела, като е изготвила по тях съответно анкетни листи с предложения по движението на въззивните дела и проекти на разпореждания по касационните жалби 438 бр.. Отделно от това е подготвяла няколко проекта за съдебни актове, по възложени ѝ от съдиите в отделението въззивни търговски дела. Особено активно участва при изготвянето на становища по проекти за тълкувателни решения на ВКС. Извърши обобщаване и анализ на съдебната практика на ТО при ВАпС по делата по чл.25 от Търговския регистър, която бе предоставена на окръжните съдилища. Подготви и анализ на практиката на ВКС по върнати въззивни търговски дела за 2009 г. и 2010 г., който предстои да бъде разгледан в отделението. Отделно от това съдебният помощник подпомагаше председателя на ВАпС при водената на немски език кореспонденция със съдиите от Върховния областен съд – Нюрнберг и организираната среща при тяхното посещение във Варна.

Със срочното и качествено изпълнение на поставените ѝ задачи, съдебният помощник допринесе за улесняване работата на съдиите в отделението по търговските дела.

5. КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПО ТЪРГОВСКИ ДЕЛА В СЪДИЛИЩАТА ОТ РАЙОНА НА ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД

Общо за разглеждане през 2010 г. в ТО са били 715 бр. дела, от които 284 бр. въззивни търговски, 423 бр. въззивни частни и 8 бр. частни производства, образувани по жалби за определяне срок при бавност. От тях са свършени общо 262 бр. въззивни търговски, 411 бр. въззивни частни и 8 бр. частни производства за определяне срок при бавност, като от тях прекратените производства са 30 бр. въззивни търговски и 54 бр. въззивни частни.

По съдилища те се разпределят така:

ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените 126 бр. въззивни търговски дела, изцяло потвърдени са решенията по 61 бр., отменени изцяло са решенията по 14 бр. търг. дела, обезсилени са решенията по 3 бр. дела, частично са отменени решенията по 34 бр. търг. дела и са прекратени производства по 14 бр. търг. дела. По всички частни дела за определяне срок при бавност – 5 бр., жалбите са оставени без уважение.

ДОБРИЧКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените 40 бр. въззивни търговски дела, изцяло потвърдени са решенията по 16 бр., отменени изцяло са решенията по 3 бр. търг. дела, обезсилени са решенията по 3 бр. дела, частично отменени са решенията по 12 бр. дела и са прекратени производства по 6 бр. търг. дела. По образуваното 1 бр. частно дело за определяне срок при бавност, жалбата е оставена без уважение.

РАЗГРАДСКИ ОКРЪЖЕН СЪД - от общо свършените 8 бр. въззивни търговски дела, изцяло потвърдени са решенията по 6 бр., няма нито едно изцяло отменено, както и обезсилено решение, частично отменени са решенията по 2 бр. дела и няма прекратени производствата. По образуваното 1 бр. частно дело за определяне срок при бавност, жалбата е оставена без уважение.

СИЛИСТРЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД - от общо свършените 14 бр. въззивни търговски дела, изцяло потвърдени са решенията по 5 бр., отменено изцяло е решението само по 1 търг. дело, частично са отменени решенията по 7 бр. търг. дела и е прекратено производството по 1 търг. дело. Няма обезсилено нито едно решение, както и няма образувани частни производства за определяне срок при бавност.

ТЪРГОВИЩКИ ОКРЪЖЕН СЪД - от общо свършените 12 бр. въззивни търговски дела, изцяло потвърдени са решенията по 6 бр., частично са отменени решенията по 3 бр. търг. дела и са прекратени производствата по 3 бр. търг. дела. Няма обезсилено нито едно решение, както и няма образувани частни производства за определяне срок при бавност

ШУМЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД – от общо свършените 32 бр. въззивни търговски дела, изцяло потвърдени са решенията по 12 бр., отменени изцяло са решенията по 4 бр. търг. дела, частично са отменени решенията по 10 бр. търг. дела и е прекратено производството по 6 бр. търг. дела. Няма обезсилено нито едно решение. По образуваното 1 бр. частно производство за определяне срок при бавност, жалбата е оставена без уважение.

В обобщение от общо свършените 232 бр. въззивни търговски дела, по 106 бр. първоинстанционното решение е потвърдено, по 22 бр. първоинстанционното решение е отменено изцяло, по 68 бр. – е отменено отчасти, само по 6 бр. първоинстанционното решение е обезсилено, а по 30 бр. производството е прекратено.

На база решенията въззивни търговски дела, процентът на потвърдените първоинстанционни решения за 2010 г. е 52,48%, при 53,21% за 2009 г. и 52,99% за 2008 г..

Процентът на изцяло отменените и обезсилени първоинстанционни решения на база свършени с акт по същество въззивни търговски дела през 2010 г. е 13,86%, при 13,76% за 2009 г. и 14,53% през 2008 г..

На същата база процентът на отменените отчасти първоинстанционни решения за 2010 г. е 33,66%, при 28,90% за 2009 г. и при 32,48% за 2008 г..

Видно от данните, посочени по-горе, през отчетния период е налице отново високо качеството на работата на окръжните съдилища по търговските дела, което през последните три години се движи почти в едни и същи граници след значителното подобрене, в сравнение с 2007 г.. Лекото завишение в процентно отношение спрямо 2009 г. на отменените отчасти първоинстанционни решения в много от случаите е по причина на събрани във въззивната инстанция нови доказателства, повлияли на изхода на делата.

Много добър показател за високото качество на работа по търговските дела на окръжните съдилища е и нулевият или нисък

процент на обезсилените първоинстанционни решения, както следва: ВОС – 2,68%, ДОС – 8,33%, РОС, СОС, ТОС и ШОС – 0%, като последните три съдилища в сравнение с предходната 2009 г. са свели този процент до 0%.

Изложените по-горе статистически данни дават основание да се даде много добра оценка за работата на съдиите от окръжните съдилища от съдебния район на ВАпС. Този извод се подкрепя и от резултатите от извършените на осн. чл.106 ал.1 т.6 от ЗСВ в края на отчетния период ревизии, отразени в изготвения от зам.-председателя обобщен доклад с конкретни препоръки за отстраняване на констатираните пропуски. Тези препоръки са свързани най-вече с прилагането на разпоредбите на ПАРОВАС, отнасящи се до работата на съдебните деловодства по търговските дела.

Остава нерешен законодателно проблемът, свързан с образуването на въззивните търговски дела от окръжните съдилища, който бе поставен от ВАпС при провеждане мониторинга на ГПК в МП.

6.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ В ТО

И през отчетния период съдебното деловодство на ТО работи в пълен състав от двама съдебни деловодители и двама съдебни секретари, които със своя опит и отговорно отношение към изпълнение на служебните си задължения подпомогнаха много работата на съдиите, в това число и чрез изготвяне по тяхна инициатива преди съдебно заседание на проекто-доклад по делата. През съдебната ваканция предвид намаления състав на деловодството на гражданско отделение, служителите от търговско отделение оказаха помощ на съдебните

служители в това отделение, като успоредно с това продължиха да се справят успешно и със своята пряка работа. Всички протоколи от съдебните заседания са изготвяни в срок. Срочната книга, азбучникът, описната книга и книгата за закрити съдебни заседания са водени безупречно в пълно съответствие с изискванията на ПАРОВАС. Не са констатирани пропуски, свързани във връзка с образуването и насрочването на въззивните търговски дела, със своевременното призоваване на страните по тях и проверката на призоваването им преди съдебно заседание. Изпълнявани са стриктно задълженията по вписване на съдебните актове в срочните книги, качването им на интернет страницата на съда и обявяването на постановените решения в нарочния регистър по чл.235 ал.5 ГПК, воден в търговско отделение. Изготвен бе план за работа на служителите в ТО за 2010 г. в съответствие с общия план за работа на отделението.

7. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РАБОТАТА НА СЪДИИТЕ В ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ НА ВАРНЕНСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД

Съобразно резултатите от касационната проверка, малкият брой изцяло отменени съдебни актове по въззивни търговски дела, категорично сочи на много добра работа на съдиите от състава на търговско отделение.

По този начин, съобразно данните и за предходните две години, работата на съдиите в търговско отделение, следва да се оцени като такава с високо качество на съдебните актове. Това качество е постигнато независимо от увеличения брой на делата, непрекъснатото усложняване на търговските спорове от фактическа и правна страна,

отражение на все по-сложните обществено-икономически отношения и настъпилата криза в икономиката, липсата на съдебна практика по прилагането на материалния и процесуалния закон и наличието на противоречива такава, както на ВКС, така и на останалите съдилища.

Този резултат и оценка са закономерно следствие от задълбочената подготовка на съдиите за съдебно заседание, провеждането на самите съдебни заседания, пълното изясняване на спора, както и от дългогодишният съдийски опит и високата квалификация на всички съдии от ТО, осъществяващи търговското правораздаване във ВАпС. Следва да се отбележи и активното участие и бързата адаптация на командирвания съдия Кристияна Генковска към установения ритъм и качество на работа в отделението.

За постигането на този успех допринесоха и периодично провежданите общи събрания на съдиите в отделението по обсъждане и уеднаквяване на практиката, във връзка с възникнали в хода на работата въпроси по тълкуването и прилагането на закона и отменените от ВКС съдебни актове.

И през 2010 г. всички съдии показаха стремеж към задълбочаване на своите познания в областта на търговското правораздаване и усъвършенстване чрез активното им участие в организирания от НИП форми на обучение на национално и регионално ниво.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ:

За проведения в МП мониторинг на ГПК, бе изготвено от съдиите от търговско отделение предложение за някои промени в ГПК, тъй като

някои окръжни съдилища са затруднени при образуването на въззивните дела като търговски /ТОС/.

Предложенията са следните:

1. Да се измени редакцията на чл.365 ГПК, като се допълни, че по реда на гл.32 „И РАЙОННИЯТ СЪД” разглежда като първа инстанция търговски спорове.

2. Да се измени и чл.103 ГПК като се допълни, че на районния съд са подсъдни всички граждански „И ТЪРГОВСКИ” дела, с изключение на тези, които са подсъдни на окръжния съд като първа инстанция

МОТИВИ: С отмяната на чл.104 т.2 ГПК /ДВ бр.50/2008 г./, касаеща родовата подсъдност по всички търговски дела /на окръжния съд/ и изменението на чл.104 т.4 ГПК /ДВ бр.50/2008 г./, определяща търговските спорове с цена на иска над 25 000 лв. като подсъдни на окръжния съд, при запазване редакцията на чл.103 ГПК и чл.365 ГПК се стигна до абсурдното положение районните съдилища да образуват и разглеждат търговски спорове с цена на иска до 25 000 лв. по общия исков ред като граждански. Този абсурд се задълбочи и с приемането на новата редакция на чл.280 ал.2 ГПК, /ДВ бр.100/2010 г./ ограничаващ касационното обжалване на въззивните решения по търговски дела с цена на иска до 10 000 лв., каквито могат да бъдат само въззивните решения на окръжните съдилища.

Продължаваме да поддържаме и други предложения, направени в доклада от предходната 2009 г. година, както следва:

ДРУГИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. В чл.89 ал.1 т.3 от Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища да се създадат подточки „а” и „б” със съдържание идентично с това на подточки „а” и „б” на т.2 на същия член.

МОТИВИ: По този начин ЧАСТНИТЕ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА ще се отделят от търговските дела /първоинстанционни и въззивни/, както е предвидено в чл.89 ал.1 т.2 б.”б” за частните граждански дела. Следва да се съобрази, че частните търговски дела подлежат на отделно /самостоятелно/ образуване и разглеждане именно като такива, поради което едно изменение на ПАРОВАС в посочения по-горе смисъл ще доведе и до отделното им отчитане от частните граждански дела и ще даде реална картина за правораздаването по търговски дела в пълния му обем, което безспорно бележи ръст.

При действието на новия ГПК, с оглед обособяването на търговските спорове, по които се образуват и частни производства, вече няма законова опора за игнориране самостоятелния характер на тези производства.

2. С изменението на чл.89 ал.1 т.3 от ПАРОВАС да се изменят и статистическите форми за отчети за работата на апелативните съдилища, като се предвиди на отделен ред отчитането на частните търговски дела II инстанция и по този начин се преодолее сегашната практика за общо отчитане на частните производства по търговски дела, с тези по гражданските дела II инстанция.

V. АДМИНИСТРАТИВНО РЪКОВОДНА ДЕЙНОСТ

1. КАДРОВО ОБЕЗПЕЧЕНИЕ - СЪДИИ

През 2010 г. във Варненския апелативен съд работеха 21 съдии, с административен ръководител Виолета Бояджиева.

Наказателното отделение е ръководено от Илия Пачолов. В отделението работеха седем съдии Божидар Манев, Росица Лолова, Живка Денева, Димитър Димитров Р.Пантаева.

Съдиите заседаваха три пъти седмично – вторник, четвъртък и петък.

Гражданско отделение ръководено от Маринела Дончева работеха съдиите Северина Илиева, Диана Джамбазова, Радослав Славов, Иван Лещев, Пенка Христова и Петя Петрова.

Търговско отделение е ръководено от Мара Христова. В отделението работеха съдиите Вилиян Петров, Златка Златилова, Магдалена Недева, Петя Хорозова и Анета Братанова. Тъй като съдията Недева е в продължителен отпуск по болест на нейно място бе командирована съдията Кристияна Генковска от ОС Варна. Съдията Недева отсъства по болест и е била в отпуска от м.май до края на 2010 година, през който период е била замествана частично от съдия Кристияна Генковска.

Вторник заседава наказателно отделение по мерки за неотклонение и в четвъртък и петък заседава по дела от общ характер. Търговско отделение заседава във вторник след обяд, а гражданско отделение заседава в сряда.

Въпреки наличието на зала за Апелативния съд, въпросът за нова съдебна палата продължава да е актуален за нас, тъй като една зала не е достатъчна, особено при отлаганията на делата, а има и кабинети, в които са настанени по трима апелативни съдии. Надяваме се на конструктивно решение на този въпрос, за да бъде осъществен завършения към този момент проект за нова съдебна палата. Двамата млади варненски архитекти, които изпълниха проекта са отличени за своята дейност, включително и за проекта на новата съдебна палата, който е отличен на европейско ниво, като проект за сграда изпълняваща социални функции.

Съдиите от Апелативен съд са с дълъг стаж и са високо квалифицирани. Двама от съдиите са с ранг "съдия в АС", а останалите са с ранг „съдия във ВКС” .

2.Кадрово обезпечение - служители

Съдебна администрация

В началото на 2010г. щатната численост на Апелативен съд - Варна е включвала 30 съдебни служители. Всички щатни бройки са били заети.

С решение по протокол № 7/ 18.02.2010г. на Висш съдебен съвет е увеличена щатната численост на съда с една бройка за длъжността „счетоводител, той и касиер”.

Съдебните служители са разпределени по длъжности, както следва: съдебен администратор, административен секретар, съдебни служители от общата администрация, съдебни служители от специализираната администрация и съдебни помощници.

Организацията на специализираната администрация е по отделения – Наказателно, Гражданско и Търговско. В трите отделения работят по двама съдебни деловодители, двама секретари и по един съдебен помощник. В деловодство свършени дела работи един съдебен деловодител и в регистратура един деловодител. Към специализираната администрация се включват деловодител класифицирана информация, изпълняващ функциите и на статистик и двама призовкари - чистачи.

Общата администрация се състои от гл.счетоводител, счетоводител – касиер, двама системни администратори и специалист „Връзки с обществеността“.

Работата на съда се подпомага и от технически длъжности домакин и двама шофьори.

Така създадената организация доказва през годините своята оптималност и ефективност.

През 2010г., поради придобиване право на пенсия, бяха прекратени трудовите правоотношения с трима съдебни служители – двама на длъжност „компютърен оператор, изпълняващ деловодни функции“, съответно в Наказателно и Гражданско отделение и един на длъжност „призовкар – чистач“. На вакантните места бяха назначени съдебни служители идващи от друг орган на съдебната власт, с дългогодишен стаж в съдебната система и много добри характеристики от съдилищата, в които са работили.

От 01.10.2010г. беше освободена една бройка за съдебен помощник, поради участие в конкурс и назначаване на длъжност „младши съдия“ в Окръжен съд Разград на Геновева Илиева.

За новата бройка счетоводител, той и касиер и за овакантината – съдебен помощник беше проведен конкурс и към края на 2010г. всички щатни длъжности за съдебни служители бяха заети.

Свободните щатове през годината бяха заемани при спазване на решение по протокол № 24/ 10.06.2009г. на ВСС, след дадено съгласие от ВСС за назначава на съдебни служители на свободните бройки.

През отчетната година съдебната администрация работи в намален състав четири месеца, поради несвоевременно заемане на освободените поради пенсиониране щатни бройки. Рутината на съдебните служители от Наказателно и Гражданско отделения, добрата работа в екип и подготовката им за взаимозаменяемост бяха предпоставка работата в отделенията по образуването, движението на делата и предоставянето на справки по тях да не бъде нарушена и да продължи нормалния си ход.

Повечето съдебни служители са с продължителен стаж в съдебната система. Работят добре в екип и при изпълнение на задълженията си следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. Взаимодействието между службите се основава на разбирателство и колегиалност. Тези принципи и добрите практики в това отношение спомагат за бързото, качествено и акуратно обслужване на гражданите, за утвърждаване престижа и авторитета на съдебната институция.

Съотношението магистрати и съдебни служители е 1/ 1.43 по отношение на общия брой служители и 1/ 0.95 – по отношение на служителите от специализираната администрация.

С оглед сравнително малката щатна численост на съдебните служители се налага възлагането на допълнителни функции на някои от тях.

Задълженията на служител по сигурността на информацията са възложени на един от деловодителите в Търговско отделение. Деловодителят класифицирана информация съвместява задълженията на статистик. Двамата призовкари съвместяват и длъжността чистач, а деловодителят от деловодство свършени дела на архивар. Функциите на финансов контролор се изпълняват от съдебния администратор.

Изготвени, утвърдени от председателя и връчени са индивидуални длъжностни характеристики на съдебните служители, в съответствие с типовите такива, приети съгласно чл. 342, ал. 2 от ЗСВ, с Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища /публ. В ДВ бр. 66/2009 г./.

Добрата подготовка, проявеното старание и желанието на съдебните служители да поддържат и повишават квалификацията си е видно и от резултатите от проведената през 2010 година атестация. С нея беше отчетено, както високото равнище на професионална квалификация, така и подобряване на служебните взаимоотношения и работата в екип. За получени отлични оценки от атестирането бяха повишени в ранг трима съдебни служители.

Регулярно съдебният администратор провежда събрания със служители, на които се обсъждат предложения за подобряване на работата на администрацията. Съдебните служители своевременно се

запознават с новите или изменени вътрешни правила и процедури, както и със заповедите на председателя, касаещи тяхната дейност.

Екипът от добре подготвени, повечето с дългогодишен опит съдебни служители, е необходим помощник на магистратите при осъществяването на правораздавателната дейност.

3.Квалификация

Квалификация на служители

Обучението на съдебните служители беше организирано главно съгласно Обучителния план на НИП. Невъзможността по-голям брой служители да вземат участие в обученията на НИП, въпреки изявеното от тях желание, произтича от това, че местата са ограничени по брой и повечето от тях, като дългогодишни служители в съдебната система, вече са участвали в обучения по обявените в плана теми.

През изминалата година в семинари на тема „Уредба на работата на съдебната администрация” и „Работа в екип” са участвали съдебният администратор и административният секретар. Съдебните помощници Кристиана Кръстева и Августина Липованска са преминали „Задължително обучение на съдебни помощници”. Снежанка Василева изпълняваща функциите на служител по сигурността на информацията и Мария Василева – деловодител класифицирана информация участваха в дистанционен курс „Защита на класифицираната информация, като последната получи персонална благодарност от ръководителя на курса за проявено старание и задълбоченост при изучаване на материала.

Във връзка с направените допълнения във функциите на САС „Съдебно деловодство” беше проведено обучение на съдебните служители от Информационно обслужване АД клон - Варна.

Системните администратори проведоха вътрешни обучения по отделения, с цел усъвършенстване знанията за работа с компютърната техника, максималното използване възможностите на деловодната програма и недопускането на грешки при работа с нея.

Във връзка с постигане на европейски стандарти за бързо и достъпно правосъдие, открит и прозрачен процес на работа и по – голямо обществено доверие, пресаташето на съда Елена Бангиева е участвала в две обучения по туининг проекти на Главна прокуратура и ВСС на тема „Повишаване доверието в съдебната система” и „Основни правила за успех в комуникацията”, както и като учител в Програмата за развитие на съдебната система.

4.МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Апелативен съд - Варна ползва петия последен етаж от сградата на Съдебната палата, в която се помещават и Окръжен съд , Апелативна и Окръжна прокуратура. От години всеобщ проблем на институциите настанени в сградата е крайно недостатъчния брой на помещения.

В кабинетите на магистратите работят по двама и трима, а в съдебните канцеларии по четири човека, което представлява пречка за нормалното изпълнение на служебните им задължения. За съжаление сградата е изчерпала своите капацитетни възможности и към момента не би могла да приеме разширяващите се изисквания за извършване на нормална правораздавателна дейност.

От 2009г. съдът разполага със своя съдебна зала, което дава възможност за по - равномерно разпределение на делата за съдебните заседания. Помещението до съдебната зала се ползва за канцелария на съдебните помощници, но разположението му в съседство със залата и отдалечеността му от другите канцеларии на съда създава известно неудобство, както за съдебните състави , така и за работещите в него, но на този етап е възможно най-доброто разрешение на проблема с недостига на помещения.

Във връзка с недостига на помещения продължава да стои проблемът с изграждане на секретно деловодство, отговарящо на изискванията за работа с класифицирана информация.

Ограничените средства по бюджетната сметка на съда за 2010г. са причина да не се извършва предвидения ремонт на съдебната зала.

Усилията на ръководството бяха насочени към създаване на добра организация на работните места и осигуряване удобство за работа. Беше обзаведено едно работно място във връзка с новата бройка за счетоводител – касиер и подменени работни столове в съдийски кабинети и канцеларии. Текущо са извършвани профилактика и наложителни дребни ремонти по ВиК, електрическата и отоплителни инсталации.

И през 2010г. година, беше сключен договор със служба за трудова медицина, която извърши оглед на работните места и направи оценка на риска за здравето и безопасността на работещите. Въз основа на направените препоръки са предприети мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Въз основа на становището

на службата за трудова медицина бяха определени работните места, на които следва да се осигурят лични предпазни средства – очила за работа с компютър. В края на годината беше създадена финансова възможност и бяха осигурени лични предпазни средства на магистратите и съдебните служители, работещи с компютър.

Беше изпълнено и задължението на работодателя за провеждане на профилактични медицински прегледи, в съответствие с изискванията на Закона за здравето, Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3/28.02.1987 г. Службата по трудова медицина изготви анализ и оценка на здравословното състояние на работещите в Апелативен съд - Варна и направи измервания на параметрите на работната среда и общата заболеваемост, даваща реална представа за управлението на риска и мерките за неговата превенция.

5.ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

Всички работни места в Апелативен съд Варна са оборудвани с компютърна и периферна техника, отговаряща на съвременните изисквания. Към всяка компютърна конфигурация е включено токозахранващо устройство, осигуряващо защита на данните при токови удари и спиране на тока.

В края на 2010 година бяха закупени два лазерни монохромни принтера, един лазерен принтер за цветен печат и един персонален компютър за нуждите на съда.

Наличната и новозакупена техника напълно задоволява нуждите на съда.

Новозакупеният през 2008г. сървър осигурява сигурност на данните на информационната система и покрива съвременните изисквания за безпроблемна работа. Същият е конфигуриран като домейн контролер и е осигурен с подходящо токозахранващо устройство. В перспектива е необходимо закупуването на още един сървър, който ще изпълнява ролята на репликационен домейн контролер.

Всички работни места са свързани в локална компютърна мрежа и са членове на домейна, което позволява централизирано управление на работните станции.

Проблемът по отношение на използваната техника е необходимостта от поетапната подмяна на токозахранващите устройства. През 2010г. бяха закупени 20 броя, но е необходимо да бъдат подменени и още.

В съдебната зала се използва звукозаписна система за аудиозапис на разглежданите дела, която е от голяма полза за съдиите и съдебните секретари при изготвяне на протоколите от съдебни заседания и свежда до минимум вероятността за пропуски в тях.

Многофункционалното устройство с функции копиране, сканиране и принтиране, свързано в локалната компютърна мрежа на съда, с възможност за ползване от всички работни места, доказва своята практическа и икономическа полза.

От 2000г. е в експлоатация деловодната програма на ИО АД САС „Съдебно деловодство“. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за управление на съдебните дела, предоставяне

на справки на страните по делата, изготвяне на статистически отчети, водене на съдебните книги и поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървъра и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството.

През 2010 година бяха направени следните допълнения – прилагане измененията в нормативната уредба – ГПК и НПК, и подобрения, свързани с експлоатацията на системата, реализация на възможност за безхартиен обмен на данните между съдилищата, извеждане на съдебните актове за публикуване и интеграция с централен уеб базиран интерфейс.

Във връзка с изискванията за разпределение на постъпващите за образуване дела на принципа на случайния избор се ползва утвърдения от ВСС програмен продукт LawChoice. Съгласно заповед от 15.07.2009г., всички постъпващи в съда дела се разпределят от Административния ръководител – председател.

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 7 - модули Право, Практика, Процедури, Време, Финанси, Глобус и Апис регистър 6 плюс, както и модулите Евро Право и Евро Финанси, даващи възможност на магистратите да се запознаят с правото и практиката на ЕС и да ползват нормативни актове и съдебна практика от европейското право. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват се своевременно по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват - единен счетоводен програмен продукт Конто, ПП за работните заплати TERES, и ПП за платежни документи.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри се осигурява с използването на антивирусен софтуер Kaspersky Anti – Virus 6.0.

Създаденият web – сайт на Апелативен съд - Варна се поддържа редовно, като своевременно се актуализира информацията в него. Информационният портал на съда съдържа исторически данни, справочна информация, информация за структурата на съда. Съгласно изискванията на Закона за съдебната власт в него се публикуват отчетните доклади за работата на съда и постановените съдебни актове, като се спазват изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ.

6.КВАЛИФИКАЦИЯ НА МАГИСТРАТИ – СЪСТОЯНИЕ, НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПОВИШАВАНЕ.

Съдиите са участвали в семинарите организирани от НИП, Министерство на правосъдието и СЮБ по материи. Поради изключително динамичното законодателство – нов НПК, нов ГПК и други закони и след влизането на България в ЕС, изискванията към съдиите са изключително завишени. Общо за 2010 г. съдиите от АС са участвали в 24 семинара, организирани от горепосочените институции, на които са присъствали 11 от магистратите. Особен интерес предизвика семинарът организиран от 31.05.2010 г. до 02.06.2010 г., в Приморско, от Председателя на съда Виолета Бояджиева, съвместно с Германската агенция за международно правно сътрудничество. В семинара участваха

съдиите от апелативен район Варна и Бургас. Същият беше организиран на две секции на тема „Европейската заповед за арест“, „Споразумението в наказателното производство“ „Брачния договор и развод“ , „Заповедно производство и принудително изпълнение“. На семинара присъстваха председателите на апелативните съдилища на Търново, Пловдив и Бургас. Целта беше да се популяризира добрия опит на Апелативен съд - Варна в организирането на тези семинари и да се мултиплицира и в другите апелативни райони. С цел усвояване на добрите европейски практики и повишаване на квалификацията на съдиите и на контактите ни с колеги от европейските държави, през 2008 година беше сключено **Споразумение за партньорство**. Това сътрудничество бе постигнато в рамките на постоянната комисия България-Бавария и в духа на партньорските отношения на сътрудничество между МП България, ВСС и Баварското държавно министерство на правосъдието, което сътрудничество продължава. То се осъществява въз основа на **Споразумението за партньорство - Договор за сътрудничество с Върховния областен съд в Нюрнберг – Бавария**. В изпълнение на този договор делегация от Върховния областен съд в Нюрнберг за втори път посети Апелативния съд - Варна от 05 – 08.10.2010 г., с цел обмяна на опит между двата съда и усвояване на добрата европейска практика. Бяха проведени ползотворни разговори между съдиите и административните ръководители на двете съдилища.

Председателят на съда, заедно със зам.-председателите на Търговска и Гражданска колегия, участваха в мониторинга по

приложението на ГПК, организиран от МП, който е изключително полезен, тъй като обобщава практиката на всички съдилища в страната по актуални проблеми на ГПК.

Председателят на съда участва в работата на Комисията по правни въпроси към 41-то Народно събрание във връзка с обсъждане на законопроекти за изменение и допълнение на НК, НПК и необходимите законодателни промени за противодействие на организираната престъпност и корупцията.

От Апелативния съд - Варна беше излъчен съдия-координатор във връзка със създаване на мрежа от съдии-координатори по Европейско право – Павлина Димитрова. Съдията Димитрова участва и в мониторинг за въздействието на законодателството за борбата срещу корупцията и организираната престъпност, организирани от МП и програма ФАР.

Председателят на съда е участвал в Конференция по превенция на трафика на хора и закрилата на жертвите и в обсъждане на проекта за изменение на ЗСВ, организиран от ВКС.

7. КОНКРЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО ПРОБЛЕМИ - ОРГАНИЗАЦИОННИ, ЗАКОНОДАТЕЛНИ.

Най - големи затруднения в работата предизвика процедурата по назначаването на магистрати на свободните бройки, тъй като тя е много тромава и до назначаването на магистратите съдилищата в района работят с намален състав, при липса на възможности за командироване.

Особено големи затруднения се създава с отводите на съдиите, които са участвали в делата за мерки по неотклонение, тъй като се

възпрепятства участието на наказателните съдии при разглеждане на делата по същество. Има случаи, в които се изчерпва целият списък на съдиите и то заради отводите, поради постоянното разглеждане на делата по мерките за неотклонение. При решаването на делото по същество остава един наказателен съдия, който заседава с двама граждански или търговски съдии поради отводите, което се отразява на качеството на съдебните актове.

8.РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ.

През 2010 г. беше извършена ревизия на Наказателното отделение на Варненския апелативен съд от Инспектората към ВСС. При ревизията беше констатирано, че наказателната политика на съда е правилна и съответства на динамиката на престъпността, че законите се прилагат правилно и точно и делата се решават в преобладаващата си част в законните срокове. Също така е констатирано, че е създадена добра организация на административната дейност и рационален механизъм за осъществяване на контрол върху спазване на процесуалните изисквания.

През 2010 г. бяха ревизирани всички окръжни съдилища в района. Ревизиите бяха извършени след заповед на Председателя на Апелативния съд от групи съдии по материи. Резултатите от проверката бяха анализирани и обобщени също по колегии и бяха изпратени за анализ и за вземане на мерки от ръководствата на окръжните съдилища. Председателят на АС лично участва в извършването на всички проверки и Общите събрания на окръжните съдилища за отчитане на работата им за 2010 г. При обобщаване на резултатите от ревизиите бяха

констатирани слабости в работата на съдилищата, на които да се обърне внимание от ръководствата им и да се набележат мерки за подобряване на работата.

Най-общите констатации бяха свързани с подготовката на делата, която е по-слаба в някои съдилища. В резултат на това се отлагат дела. В резултат на отлагането на делата и неоправданото връщане на гражданите от съдебните зали се получава и разколебаването на доверието в съдебната система.

Ревизиите, които се провеждат ежегодно имат голямо значение за подобряване работата в окръжните съдилища и за уеднаквяване на практиката им. Заедно със семинарите, които се провеждат на място в апелативния район допринасят за повишаване качеството на работа, без съдиите да се откъсват задълго от ежедневната си работа.

9.ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВКС И ЗА УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА.

През 2010 г. беше направено **обобщаване на причините за отлагане на делата в Апелативния район от Председателя на съда.** Това обобщение беше направено по предложение на ВСС и имаше за задача да анализира причините за отлагане на делата и да набележи мерки за преодоляване на негативните фактори, водещи до неоправдано забавяне на наказателния процес. Резултатите от това изследване бяха представени пред ВСС на изнесено заседание в гр.В.Търново. На този форум присъстваха председателите на окръжните съдилища от района. Конкретните резултати от това обобщаване имат

голямо значение за подобряване на практиката в съдилищата във връзка с намаляване отлаганията на делата.

През 2010 г. бяха направени общо 7 предложения за тълкувателни решения. В наказателната колегия – три такива и в търговска – четири предложения.

Дейността по издаване на тълкувателни решения е особено полезна за практикуващите съдии, тъй като способства за уеднаквяване практиката на съдилищата.

Полезен за работата на съдиите е и мониторингът, който се извършва върху текущото законодателство, конкретно на ГПК от група към МП, в която редовно участва председателят на съда и зам.-председателите на Гражданска и Търговска колегия.

Председателят на съда участва и в заседания на законодателната комисия към Народното събрание, която обсъжда въпросите по изменение в законодателството, с оглед изслушване становищата на действащите съдии.

В заключение, искам да благодаря на всички съдии и служители, които със своя упорит труд постигнаха резултатите отразени в настоящия доклад. Тези добри резултати в цялостната дейност на съда укрепват доверието, както на гражданите, така и на европейските институции в съдебната система.

**АДМ.РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА:**

/ВИОЛЕТА БОЯДЖИЕВА/